Сім споминів дитинства

Випускний вечір

Марія ГРИЦИШИН

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Амфітеатр прикрашений святково. У центрі — Олімп, освітлений химерним світлом кольорових ламп. Гірлянди повітряних кульок, квіти. Портрети випускників.

Голос із мікрофона. Повернімося у минуле століття. 2488 днів тому до лав гімназії вступило нове покоління. Жорстоку боротьбу виграно. Місце під гімназійним сонцем виборено. Свавільний вітер перегорнув ще одну сторінку історії — і вона почалася.

Далі було велике переселення народів. Вітер нових надій кликав їх на безмежні простори.

І вони йшли. І побачили величний білий храм, що здіймався до неба. Це був храм науки. Вони сказали: Уепі, Уібі, Уісі. Правда, до перемоги їм, малим, було ще далеко.

Мойра *(спускаючись з Олімпу).* Де ж вони? Чому їх тут не бачу? Невже не дійшли?

Голос. Кого ти, Мойро, хотіла побачити?

Мойра. Тих, хто прийшов сюди маленьким і беззахисним, а нині мав би бути повним сил і могутнім.

Голос. Хто це?

Мойра. Ті, хто збирався підкорити вершини Олімпу, прагнув літати на крилатому Пегасі, мати силу Геркулеса й розум Гери, красу Афродіти й високість Аполлона, ті, хто збирається служити Феміді й стати величними й великими. Чи ж стали такими?

Голос. Дивись.
Ідуть вже вони, молоді і завзяті,
Мрії над ними витають крилаті.
Зорі підморгують їм з високості:
Вони ще господарі? Чи, може, вже гості?
Донині ми чули про них багато:
Вони всюди перші в своїй alma mater.
І в олімпіадах, і в спорті, і в пісні,
І не страшні їм грози зловісні.
Такими ж не бачили ми їх ще зроду!
Вітаймо цю силу! Вітаймо цю вроду!

Під фанфари заходять випускники з класними наставниками і їх помічниками.

Голос. Випускники _____, співочого й веселого, поетичного й мандрівного з класними наставниками. Випускники _____, таємничого й замисленого, вибухово-небезпечного й математично-піднесеного з класними наставниками.

Входять двоє ораторів із сувоями паперу.

Оратор 1 *(латиною). Tempus celerrimum celerrime fugit.*

Оратор 2. Найшвидший час найшвидше минає. Запросимо до слова того / ту, хто про них немало знає, бо вже покоління не перше біля нього / неї науку завершило. Вітаємо директора гімназії.

Вступне слово директора. Відкриття свята. Звучить фонограма.
Входить Оракул із вороною і з чорною великою книгою. Розмовляє з Мойрою.

Оракул *(до директора).* Чи дозволите дещо про цих завзятців дізнатися: зазирнути в їх минуле та майбутнє?

Зображення з: www.freepik.com

Образотворче мистецтво
ШКІЛЬНИЙ СВІТ
№ 2 (128), ЛЮТИЙ 2019

РОЗРОБКИ УРОКІВ

Стилі та напрями в різних видах мистецтва

Урок мистецтва у 8-му класі (Кондратова Л. «Мистецтво: підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів»)

Французький письменник і філософ Ернест Ренан зазначав, що безсмертя полягає в тому, що людина бере участь у безсмертному творінні, тобто в мистецтві, науці, релігії та всіх інших виявах добра й краси. На уроці учні узагальнюють знання щодо видів мистецтва, опановані впродовж навчання. Завдання подано в цікавій інтерактивній формі із застосуванням цифрових технологій.

Олена АПРОСЯНЕНКО, учитель музики та художньої культури Вищетарасівської ЗОШ І-ІІІ ст. Томаківського району, Дніпропетровська обл.

Мета:

- закріпити знання учнів із періодизації стилів та напрямів мистецтва за епохами;
- навчити учнів класифікувати твори мистецтва за художніми напрямками та стилями; використовувати спеціальну термінологію, набуті в процесі художньо-творчої діяльності знання;
- закріпити поняття «мистецтво», «стиль», «індивідуальний стиль митця»;
- зосередити увагу на взаємозв'язку історичного та художнього розвитку;
- розвивати вміння уважно сприймати твори мистецтва, розуміти різновиди мистецтва та знаходити відмінності між видами мистецтва, визначати вид мистецтва за ілюстрацією, надавати характеристику художньому образу твору живопису, висловлювати власні судження від пере-

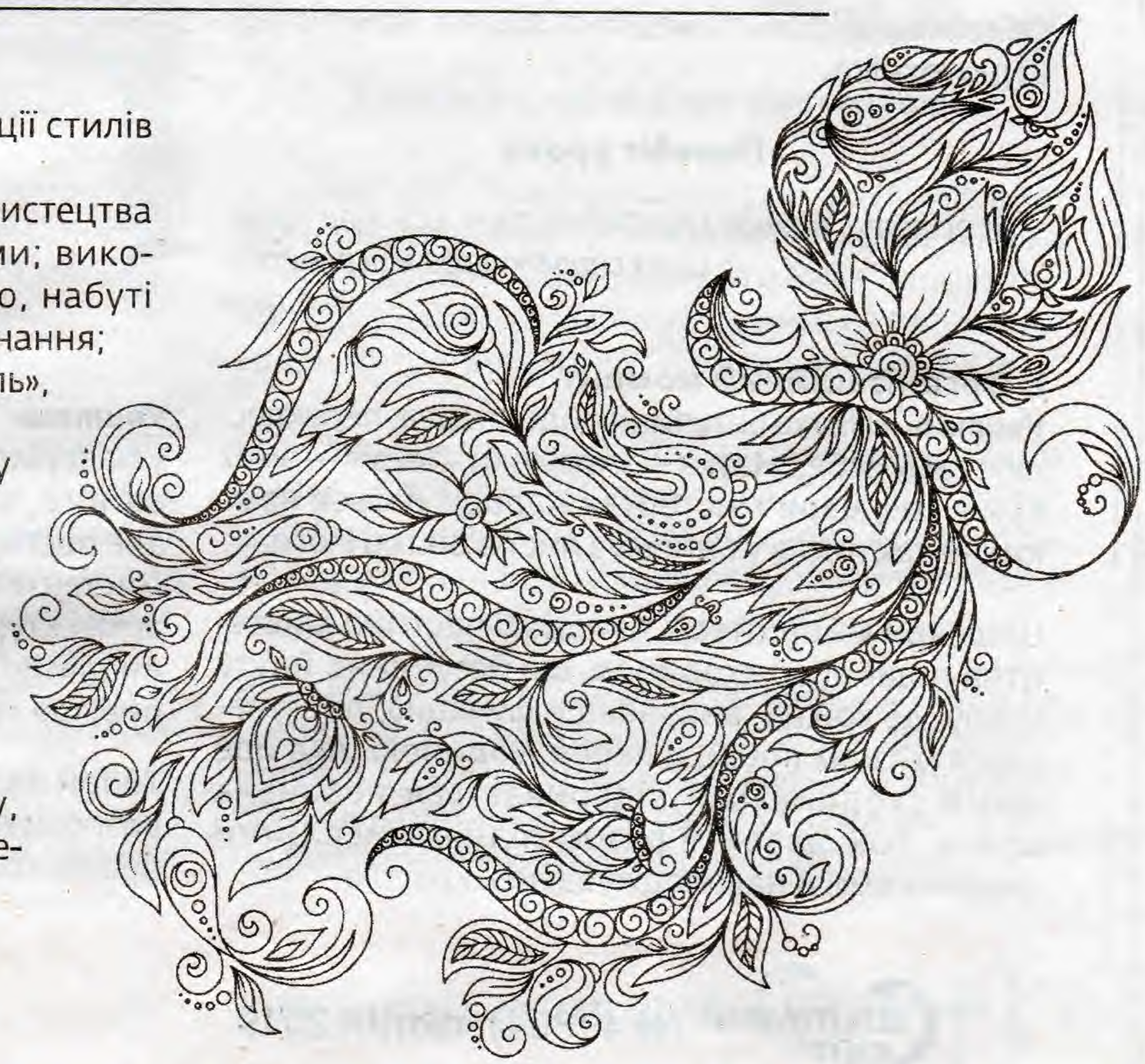

Зображення з: www.freepik.com

гляду твору, розвивати вміння знаходити спільні риси між видами мистецтва; виховувати інтерес до різних видів мистецтва, творчості відомих митців, до історії розвитку видів мистецтва та індивідуального стилю митця.

Тип: урок-узагальнення.

Обладнання: мультимедійна дошка, комп'ютер, аудіотехніка.

Перебіг уроку

Простота, правда і природність — ось три принципи справжнього мистецтва.
К. Глюк

I. Організаційний момент

Учитель. «Наука безупинно йде вперед, перекреслює саму себе...Наука — сходинки. Поезія — змах крил. Шедеври мистецтва народжуються навіки», — так писав у одному з листів Віктор Гюго.

Шедеври мистецтва... Складові частини мистецтва подібні до сходинок, що безупинно йдуть угору, де кожна, виконавши функцію, поступається місцем іншій, а перед людиною, яка йде цими сходинками, відкривається небачена краса. Тож давайте разом підніматися цими сходинками й насолоджуватись красою.

II. Опрацювання навчального матеріалу

Учитель. Я вас запрошую до цікавої подорожі крізь століття, під час якої ви зможете не лише пригадати вивчений протягом року матеріал, а й перевірити власні знання.

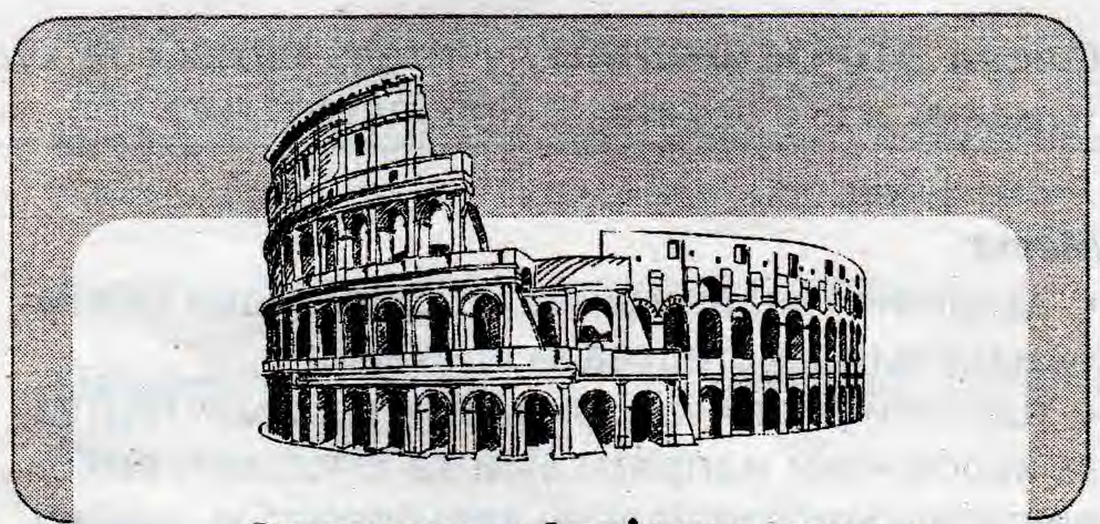

Зупинка 1. «Архітектура»

Учитель. Людина живе в оточенні предметів, у матеріальному світі. На настрій, характер, більше того, психічне та емоційне здоров'я непомітно, але постійно впливає один із найдавніших видів мистецтва — архітектура. Микола Гоголь називав архітектуру музикою, що застигла в камені. Поет Андрій Вознесенський, архітектор за фахом, говорив, що архітектура — це розмова з нащадками.

Твори та пам'ятки архітектури можуть багато розповісти про побут, звички, культуру минулого, про те, коли та ким вони були створені. Згадаймо,

Зображення з: www.freepik.com

наприклад, затишні будівлі епохи зрілого класицизму та помпезні споруди 40—50-х років XX ст. в нашій країні. Архітектура, на відміну від багатьох інших видів мистецтва, крім декоративно-побутового призначення, виконує ще й естетичну та практичну функції в житті людини.

***Завдання № 1* «Знайдіть відповідність»**

Знайдіть відповідність між характерними особливостями архітектурних споруд та мистецькими стилями (колективне виконання на мультимедійній дошці).

https://bit.ly/2Soffb3

***Завдання № 2.* «Шедеври архітектури різних стилів»** (індивідуальне завдання).

https://bit.ly/2THPH4i

***Завдання № 3.* «Замки різних стилів»** (завдання виконують на швидкість).

https://bit.ly/2EgUVAF

Учитель. Розгляньте зображення замків різних стилів. Доберіть до кожного назву. Наприклад, замок у готичному стилі, замок у романському стилі, замок у стилі романтизму.

Зупинка 2. «Скульптура»

Учитель. Один із геніальних скульпторів та архітекторів Італії XVII ст. Лоренцо Берніні говорив: «Мабуть й сам Бог — скульптор, він створив людину не за допомогою чар, а шматок за шматком, як різьбяр». Отже, скульптура як вид мистецтва створює просторовий образ людини.

Назва цього виду мистецтва походить від латинського sculpo — вирізаю; часто скульптуру називають також пластикою (грец. plaste — ліплю). Ці дві назви одного виду мистецтва вказують на на різні техніки створення скульптурних образів.

Скульптура проста, зрозуміла та переконлива, в усі часи вона втілює ідеальні уявлення про красу людської постаті та особливості моральних якостей епохи.

У сприйнятті скульптурних творів відіграють важливу роль як зір, так і усі інші почуття. Напевно, тому Дені Дідро й висловив таку думку: «Живопис звертається тільки до очей, скульптура існує і для видючих, і для сліпих». Людина відчуває напруження м'язів та душі.

Кращий спосіб сприйняття скульптури — дотик. Спробуйте провести по силуету статуї рукою. Чи відрізняється сприйняття на дотик і за допомогою зору? Як ви думаєте, чи можна за зовнішнім виглядом скульптури визначити час її створення? Це ми й перевіримо, виконавши завдання на інтерактивній дошці.

Завдання. розгляньте зображення скульптурних творів. Визначте й назвіть стилі, до яких вони належать.

https://bit.ly/2N5tASI

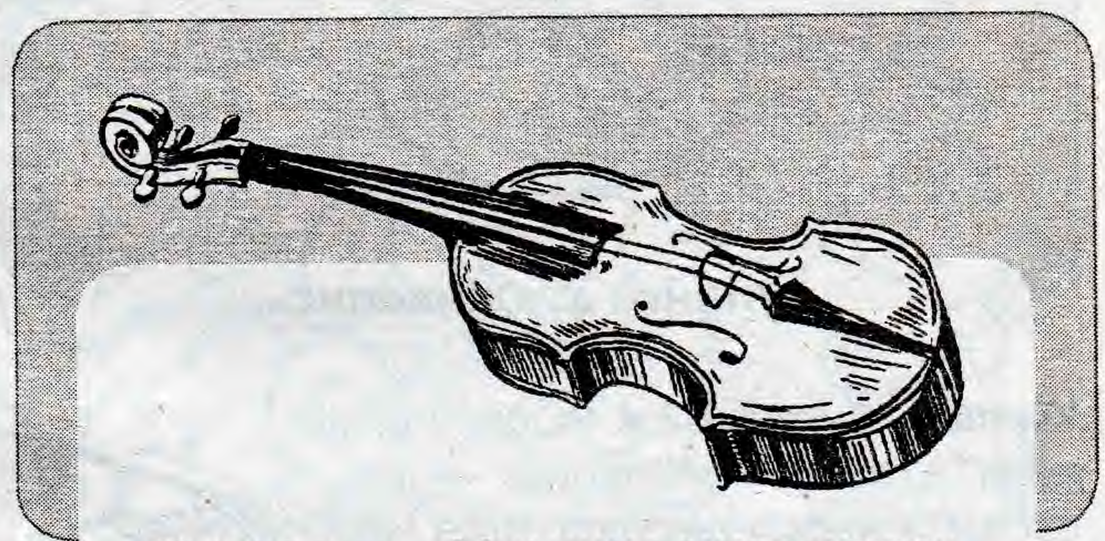

Зупинка 3. «Музичне мистецтво»

Учитель. Світ людських почуттів, роздумів надзвичайно складний і різноманітний. Саме музика найбільш повно може передати найтонші відтінки переживань та емоцій людини. І я пропоную зробити третю зупинку — музичне мистецтво.

Музику завжди визнавали надзвичайним видом мистецтва. Відомий, наприклад, вислів Конфуція: «Якщо хочеш дізнатися, чи гарно йдуть справи з правління будь-якої країни та чи здорова її вдача, прислухайся до її музики».

З давнини застосовують цілющість музики не лише для духовного здоров'я, але й для фізичного, й для психічного. Ще Піфагор музикою лікував людей. Він уважав, що ритми музики — це відтворення світового порядку.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Музикою, як зазначають психологи, можна спричинити будь-який ефект — від жаху до захоплення. Платон та Арістотель усю систему естетичного виховання вибудовували на музичному та, знаючи силу цього виховного знаряддя, пропонували встановити державний контроль за використанням музики. Отже, давайте поринемо у світ музики.

***Завдання № 1* «Музичні інструменти минулого»** (індивідуальне завдання). Спробуйте співіднести назви та зображення музичних інструментів.
https://bit.ly/2X9kSbo

***Завдання № 2* «Композитори та їхні шедеври».** Кожна епоха мала геніальних композиторів. Давайте разом, прослухавши музичні шедеври, спробуємо визначити автора.
https://bit.ly/2IczGSy

Зупинка 4. «Живопис»

Учитель. Видатний живописець Микола Ге говорив: «Живопис — не слово, у ньому дається одна мить, але в цій миті повинно бути все, а якщо немає — немає й картини».

Ми дивимося на живописне полотно. У душі народжується захоплення красою образів, умінням художника передати їх життєву силу. І раптом ми починаємо усвідомлювати, що картина «розмовляє» із нашим серцем. Ті почуття, думки та емоції, що їх відчував автор, коли створював свій витвір, знаходять відгук і в нашій душі, свідомості.

Недарма великий Леонардо називав живопис божественним мистецтвом.
Наступна наша зупинка — «Живопис».

***Завдання № 1* «Стилі образотворчого мистецтва»** (античність-ренесанс). Визначити стилі, до яких належать зображені твори образотворчого мистецтва. Звертіть увагу: період від античності до ренесансу.

https://bit.ly/2N4eVrb

Завдання № 2. Спробуйте самостійно виконати подібне завдання. Звертіть увагу: період бароко, реалізму.

https://bit.ly/2Stedtv

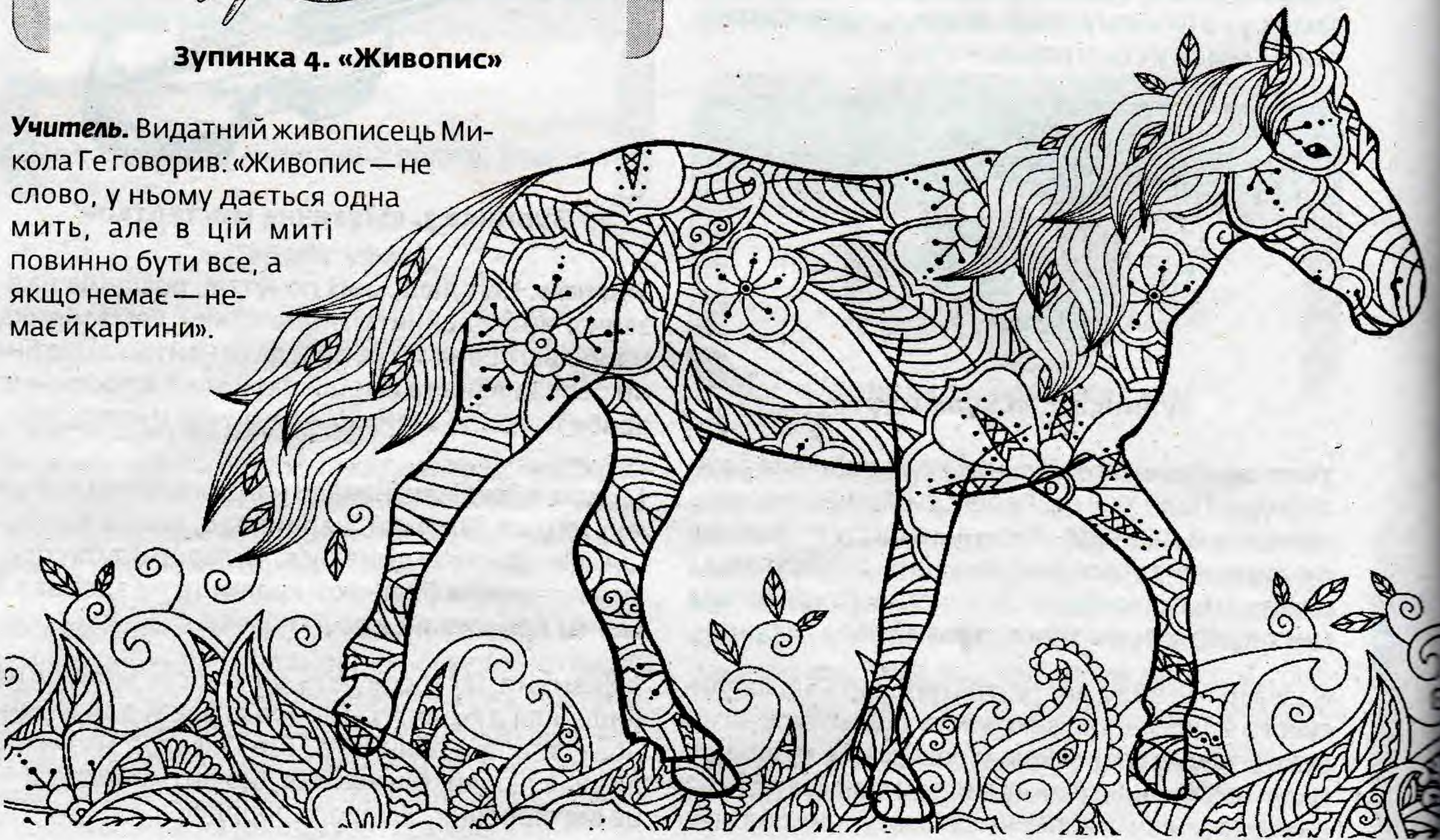

Зображення з: www.freepik.com

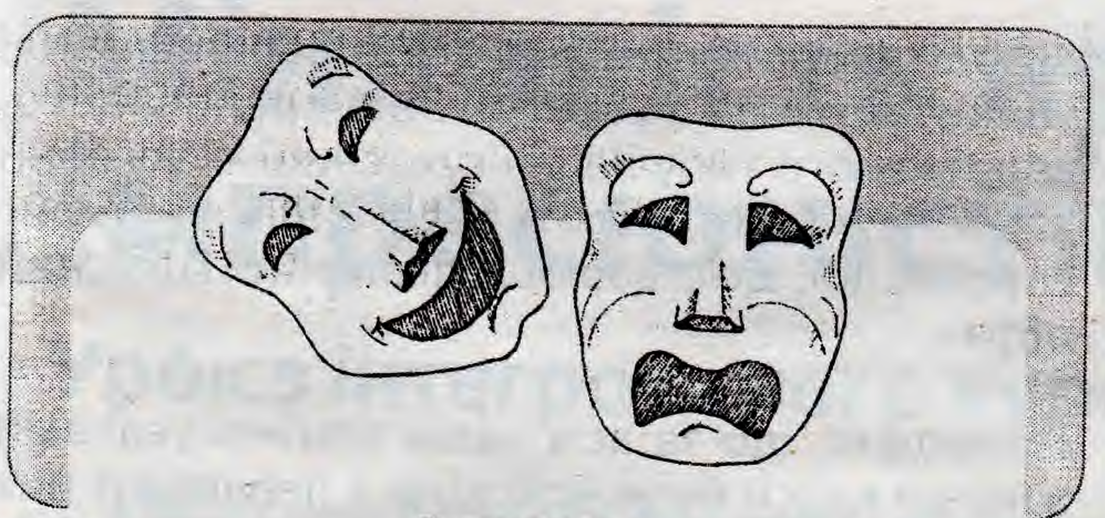

Зупинка 5.
«Театральне мистецтво»

отримаєте відеоприз — уривок із французької рок-опери «Моцарт»! Спливли часи, але театральне мистецтво розвивається й досі. Театр — це вічна казка. Кого хоч раз торкнулася магія мистецтва перевтілення, той ніколи не залишиться байдужим до життя на підмостках, бо театр — це живе слово

https://bit.ly/2GHR2Er

Учитель. Непомітно, але впевнено й назавжди ввійшов у наше життя театр. Можливо, скаже хтось, в добу інтернету театром не здивуєш.

І тільки відкривається завіса.
Озивається схвильовано душа.
Театр для тих, у кого серце,
Де поєдналися і радість, і журба.

Театр — це життя, це мудрість народу, що її передають актори за допомогою майстерної гри.

Відомо, що колиска світового театрального мистецтва — давньогрецький театр, вистави в якому відбувалися просто неба на круглому майданчику — орхестрі.

Лави для глядачів було розташовано на схилах кам'янистого пагорба. Таку залу для глядачів називали театром. Віктор Гюго говорив: «Театр — країна дійсного: на сцені — людські серця, за лаштунками — людські серця, у залі — людські серця».

Завдання. За назвою або ключовим словосполученням на тему театру знайдіть стиль відповідної епохи. Виконавши правильно завдання,

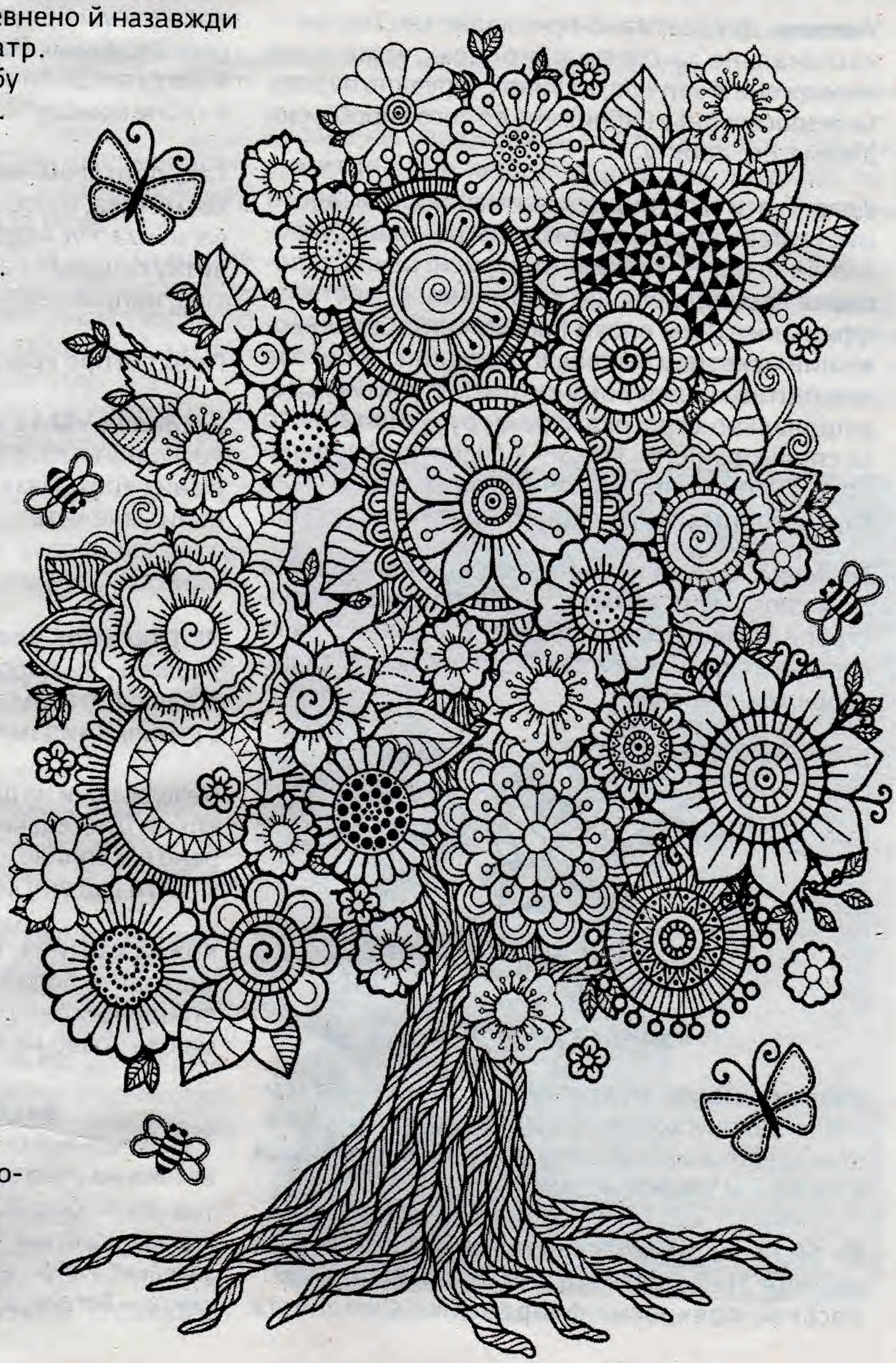

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером

Зупинка 6. «Декоративне мистецтво»

Учитель. Декоративно-прикладне мистецтво — національне за своєю природою, адже воно народжене зі звичаїв, навичок, вірувань народу та безпосередньо наближене до його виробничої діяльності, побуту.

У давні часи творіння декоративно-прикладного мистецтва становили предмети розкоші (Стародавній Єгипет); красиві та корисні речі (Стародавня Греція); речі, що відрізнялися строгістю виконання (Рим епохи Республіки). Середньовічний аскетизм наклав відбиток на побутове мистецтво, надав йому суто конструктивного, раціонально-строгого характеру, утилітарного за спрямованістю. Надалі в розвитку феодального суспільства для побутових речей стає характерним сполучення декору та конструкції.

Завдання. Для виконання завдання звернемося до нашого підручника (ст. 278). Розгляньте ілюстрації. Назвіть вид декоративного мистецтва та спробуйте визначити стилі, у яких виготовлено зображені вироби.

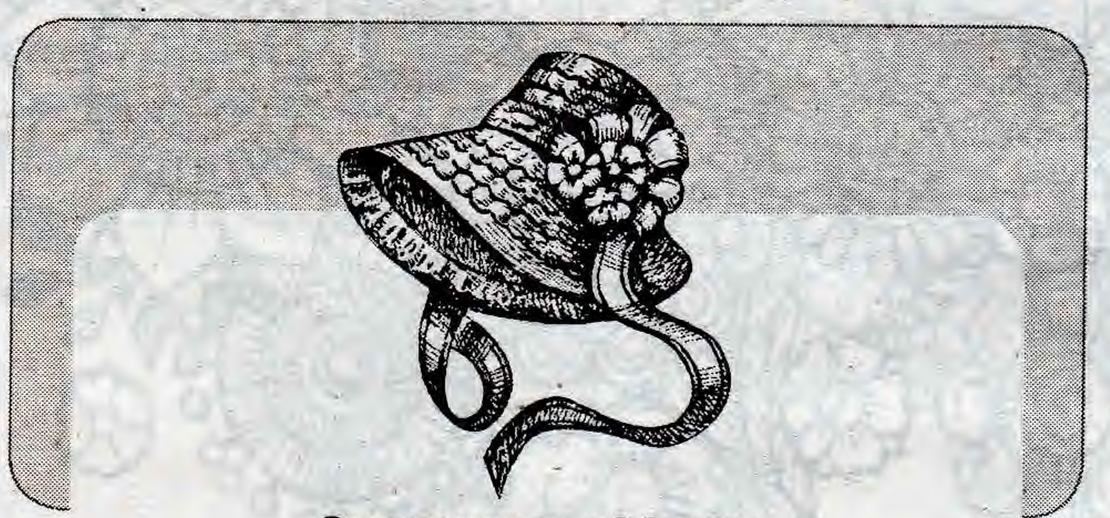

Зупинка 7. «Мода»

Учитель. Безліч мудреців міркували про таємниці й закони краси, про природу прекрасного. Кожна епоха мала власну моду, смаки, інтереси й панівні моральні норми.

Як би не відрізнялася неповторна єгипетська цариця Нефертіті від античної Венери Мілоської, прекрасна флорентійка Симонетта від таїтянських красунь Гогена або пишнотілі жінки, оспівані Рубенсом, від тренованого, спортивного типу нашої сучасниці — усі вони гармонійні, тобто мають таку відповідність рис і пропорцій, що створює завершений і цілісний образ.

Природно, що за всіх часів поціновувачами жіночої краси були чоловіки. І першим із них (за грецькою міфологією) був син троянського царя Паріс. Зевс доручив йому розсудити Геру, Афіну й Афродіту, які сперечалися між собою про красу. «Яблуко розбрату» з написом «Найпрекраснішій» Парис передав Афродіті, котру згодом викрили — вона використовувала пудру й губну помаду.

Так, протягом чи не всієї історії людини існує косметика, що зберігає красу, підкреслює переваги й маскує недоліки. Уже на ранніх етапах розвитку людина прагнула чистоти й прикрашання тіла, виправлення видимих вад зовнішності.

Поняття про красу в усі часи були різними.

Завдання **«Мода різних епох»** Розгляньте зображення костюмів різних епох. Назвіть стилі, до яких вони належать

https://bit.ly/2BxMCww

III. Підсумок уроку

Учитель. Ви добре попрацювали на уроці. Сподіваюся, отримали насолоду від спілкування з різними видами мистецтва.

Незважаючи на різні смаки й уподобання людей, кожен мистецький твір цікавий, адже його створено під впливом емоцій, вражень для того, щоб знайти відгук у серцях людей.

Кожна картина, кожна пісня, фільм чи вистава знаходить бодай кількох поціновувачів, а отже, створено їх було недаремно. Усі види мистецтва мають право на існування.

Використані джерела

1. Дем'янчук О. Методика художньо-естетичного виховання учнів загальноосвітньої школи: навч.-метод. посіб. Київ: [б.в.], 1996.
2. Кондратова Л. Мистецтво: підручник для 8 класу загальноосвітн. навч. закл. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2016.

Зображення з: www.freepik.com

Мінливість вражень імпресіоністів

Урок з інтегрованого курсу «Мистецтво» в 9-му класі

Красу світу в різних її відтінках і нюансах намагалися відтворити у творах — живописних, скульптурних, музичних — митці-імпресіоністи. Особливостям стилю «імпресіонізм» у різних видах мистецтва присвячено цей урок.

Світлана ГРОМОВА, учитель середньої загальноосвітньої школи № 45, м. Дніпро

Мета:
- ознайомити учнів із поняттям «імпресіонізм», розглянути визначальні риси імпресіонізму, приклади стилю в живописі та музиці.
- розвивати в учнів уміння за ілюстраціями визначати характерні риси представленого стилю, характеризувати художній образ творів цієї епохи, аналізувати основні характерні засоби виразності живопису імпресіонізму.
- виховувати цікавість до живопису імпресіонізму, ціннісне ставлення до шедеврів мистецтва.

Тип уроку: комбінований, введення.

Обладнання: мультимедійна дошка, проектор, комп'ютер, презентація до уроку, роздатковий матеріал.

Перебіг уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація знань
Звучить мелодія (Таня Герман «Емоція думки»).

Учитель. Як ви вважаєте, про який стиль сьогодні йтиметься?
На дошці намальована таблиця, учні висловлюють те, що їм відомо з теми (їх ідеї записуємо до першої колонки), потім учні озвучують запитання, що виникли до цієї теми (заповнюємо другу колонку). Такий метод дає змогу учням пригадати те, що вони знають, і сформулювати запитання, що допомагають спрямувати їх пошук для кращого розуміння теми уроку (додаток 1 на с. 11).

III. Викладення нового матеріалу.
Учитель. Імпресіонізм...Так називають напрямок у мистецтві останньої третини XIX — початку XX ст. У перекладі з французької impression означає «враження», тобто основне завдання митця — не передати реальність такою, як її прийнято сприймати, а відтворити суб'єктивне бачення, відтворити власне враження.

Імпресіонізм виник у Франції, коли група художників — Клод Моне, Каміль Піссарро, Альфред Сіслей, Едгар Дега, Огюст Ренуар та інші — представила оригінальні картини на паризьких виставках 70-х рр. XIX ст.

Огюст Ренуар. Автопортрет (1876 р.)

Зображення з: uk.wikipedia.org

з кожним номером!

Їх мистецтво дуже відрізнялося від робіт тодішніх живописців-академістів: імпресіоністи вийшли зі стін майстерень просто неба, навчилися відтворювати гру живих барв природи, мерехтіння сонячних променів, різнокольорові відблиски на рухомій річковій поверхні, строкатість святкового натовпу тощо (*робота з ілюстраціями*).

Живописці застосовували особливу техніку плям-мазків, що зблизька видавалися хаотичними, а на відстані створювали відчуття живої гри фарб, химерного мерехтіння світла.

Свіжість миттєвого враження було поєднано в їхніх полотнах із тонкістю та вишуканістю психологічних настроїв.

Французький імпресіонізм бере початок від художньої виставки, яку було відкрито в майстерні фотографа Надара навесні 1874 р.

А вже **25 квітня 1874 р.** репортер Леруа надрукував у гумористичному виданні «Шаріварі» статтю «Виставка імпресіоністів» (від назви картини К. Моне «Враження. Схід сонця»), у якій дещо зневажливо відгукнувся про новий стиль. Осудлива назва Леруа набула популярності, а пізніше стала терміном на позначення мистецького напряму.

У мистецтві імпресіонізму основною метою та стильовим прийомом уважали зображення не власне предмета, а враження від нього.

Митці імпресіонізму хотіли, щоб людина бачила, відчувала та виражала власне сприйняття, думку. Імпресіоністи зазвичай не покладалися на раціоналізм і академізм написання.

Імпресіоністи-художники створювали не цілком завершені полотна, а радше ескізи. Саме тому їхні твори глядачі сприймають не відразу, розуміння задуму автора «складається із пазлів» у свідомості.

«Кожен обговорює моє мистецтво і робить вигляд, що розуміє, наче в цьому є потреба, коли його (мистецтво — прим. ред.) потрібно просто любити», — Клод Моне

14 листопада 1840 р. народився один із найвідоміших у світі імпресіоністів, ідейний провідник цього напряму — **Клод Моне.**

Він став художником із примхи долі — 100 тисяч франків, які він виграв у лотерею, дали змогу залишити роботу посильного й віддати усього себе живопису. Проте у житті Клода Моне було багато дивного.

Моне починав із карикатур, але не вважав це професією...

На більшості картин Моне — одна й та само жінка...Якщо придивитися до жінок на картинах Клода Моне, там обов'язково буде Каміль Домкьюз — його улюблена модель і дружина.

Вона позувала йому для багатьох полотен, з-поміж яких «Дама в зеленому», «Жінки в саду», «Мадам Моне з сином», «Портрет дружини Клода Моне на дивані».

Картина «Ставок із водяними ліліями» або «Ставок із лататтям» написана Моне в 1919 р. Це найдорожча картина майстра. Сьогодні «Ставок із лататтям» на дев'ятому місці в рейтингу найдорожчих картин світу, проданих на аукціонах.

Клод Моне знайшов оригінальний спосіб вирішення важливої для себе проблеми: почав створювати серії картин, присвячених одному мотиву. Наприклад, серія «Копиці сіна». Які враження викликали у вас картини серії,чому виникла серія? (*робота з ілюстраціями підручника*).

Зображення з: www.freepik.com

Клод Моне. Автопортрет

У 1874 р. перша виставка художників нової школи відкрила світу не лише Клода Моне. На ній виставлявся також Огюст Ренуар, який демонстрував шість полотен (зокрема «Ложа» і «Танцівниця»), але успіху він, як і вся виставка, не мав.

Пізніше Ренуар перестав брати участь у виставках спільноти, уважаючи за краще йти власним шляхом. Наприкінці 70-х — початку 80-х рр. XIX ст. його творчість набуває певної популярності, а разом із нею митець отримує замовлення.

Він пише картини, які виставляє в Салоні, зокрема роботи «Чашка гарячого шоколаду», «Портрет пані Шарпантьє з дітьми». Така виставка давала змогу отримати необхідні Ренуару замовлення.

Також у цей час він написав знамениті роботи «Бульвар Кліші», «Сніданок веслярів», «На терасі». Продаж картин дала змогу Ренуару подорожувати, він відвідує Алжир та Італіїю, створює чимало пейзажів.

Загалом П'єр Огюст Ренуар написав понад тисячу живописних творів, ціна яких на аукціонах сьогодні становить від декількох десятків до декількох сотень мільйонів доларів. Хто ще з імпресіоністів створював цикли картин?

(Відповіді учнів).

Учитель. Митці того часу намагалися передати власні враження не лише через фарби, а й через скульптуру.

Саме таким скульптором був **Огюст Роден.** Він став новатором, намагався «схопити» те швидкоплинне, властиве людині, яка перебуває в постійному русі. Талант майстра був такий великий, що його навіть звинувачували у виготовленні гіпсових зліпків просто з натурщиків. Найкращим творінням Родена називають скульптуру «Мислитель».

Спочатку скульптура людини, яка сидить зігнувшись, мала стати центральною фігурою в роботі Родена «Ворота Пекла». Заплановані розміри були набагато менші. «Мислитель» сьогодні виставлений в експозиції Паризького музею Родена. Новаторство Родена полягало в тому, що він зумів передати стан і настрій лише за допомогою пози.

Огюст Роден «Мислитель»

Зображення з: uk.wikipedia.org

З кожним номером!

Скульптор запросив француза Жана Бо — боксера з рель'єфними м'язами — бути моделлю. Спочатку Роден назвав свою скульптуру «Поет». Ця назва підтверджує теорію про те, що статую було задумано як зображення Данте Аліг'єрі. Але, можливо, через те, що високий і худий Данте в 19 столітті вже ніяк не асоціювався з мускулистою скульптурою, багато хто бачив у ній алегоричний сенс.

Зазвичай назву «Мислитель» пов'язують із ливарниками, які вважали статую схожою на скульптуру Мікеланджело з такою самою назвою.

Чи вдалося митцю втілите задумане в скульптурі «Мислитель»: поєднати образ філософа й поета, могутності та інтелектуальності?

Згодом імпресіонізмом захоплюються й музиканти. «Є спогади, які для мене набагато дорожчі за дійсність» — писав композитор **Клод Дебюссі**, засновник музичного імпресіонізму.

Дебюссі втілив у музиці швидкоплинні враження, якнайтонші відтінки людських емоцій і явищ природи.

Маніфестом музичного імпресіонізму вважали сучасники оркестрову «Прелюдію до „Післяполуденного відпочинку фавна"» (по еклозі Стефана Малларме; 1894 р.), у якій втілено характерні для музики Дебюссі хиткість настроїв, витонченість, вишуканість, примхливість мелодики, колористичність гармонії.

Блискучістю й водночас прозорістю оркестрової палітри позначені 3 симфонічних ескізи «Море» (1905 р.) — найбільший симфонічний твір Дебюссі. Композитор збагатив засоби музичної виразності, оркестрову й фортепіанну палітру. Він створив імпресіоністську мелодику, що вирізняється гнучкістю нюансів. Дебюссі винайшов нові фортепіанні жанри (етюди, прелюдії).

Його 24 прелюдії для фортепіано (1-й зошит — 1910 р., 2-й — 1913 р.), із поетичними назвами («Дельфійські танцівниці», «Звуки й аромати, що розвиваються у вечірньому повітрі», «Дівчина зволоссям кольору льону» тощо), створюють образи м'яких, деколи нереальних пейзажів, імітують пластику танцювальних рухів, навіюють поетичні асоціації, жанрові картини.

Слухання музичного твору.
К. Дебюссі «Дівчина з волоссям кольору льону».

Учитель. Розкажіть про ваші враження від музики? Який із поданих портретів за образним змістом відповідає «музичному портрету» К. Дебюссі й чому?

Клод Дебюссі

IV. Узагальнення вивченого матеріалу.
Твір-п'ятихвилинка «Імпресіонізм — це...» *(завдання учнів: писати, не зупиняючись, протягом 5 хвилин; ідея полягає в тому, щоб зафіксувати думки, враження; стиль письма не має відволікати учнів).*

Учитель. Повертаємося до таблиці на дошці: учні повідомляють відповіді, які вони знайшли, а також усі цікаві або важливі думки щодо теми, які фіксуємо в третій колонці.

V. Домашнє завдання
«Я не можу зробити так, щоб мої картини самі продавалися. Але прийде час, коли люди зрозуміють, що вони вартують більше, ніж фарба, витрачена на них».

Чия це цитата? Почитайте цікаві факти з життя митця (додаток 2 на с. 12) та перегляньте фільм про його творчість для написання рецензії на наступному уроці (Вінсент ван Гог).

Зображення з ресурсу wikipedia.org

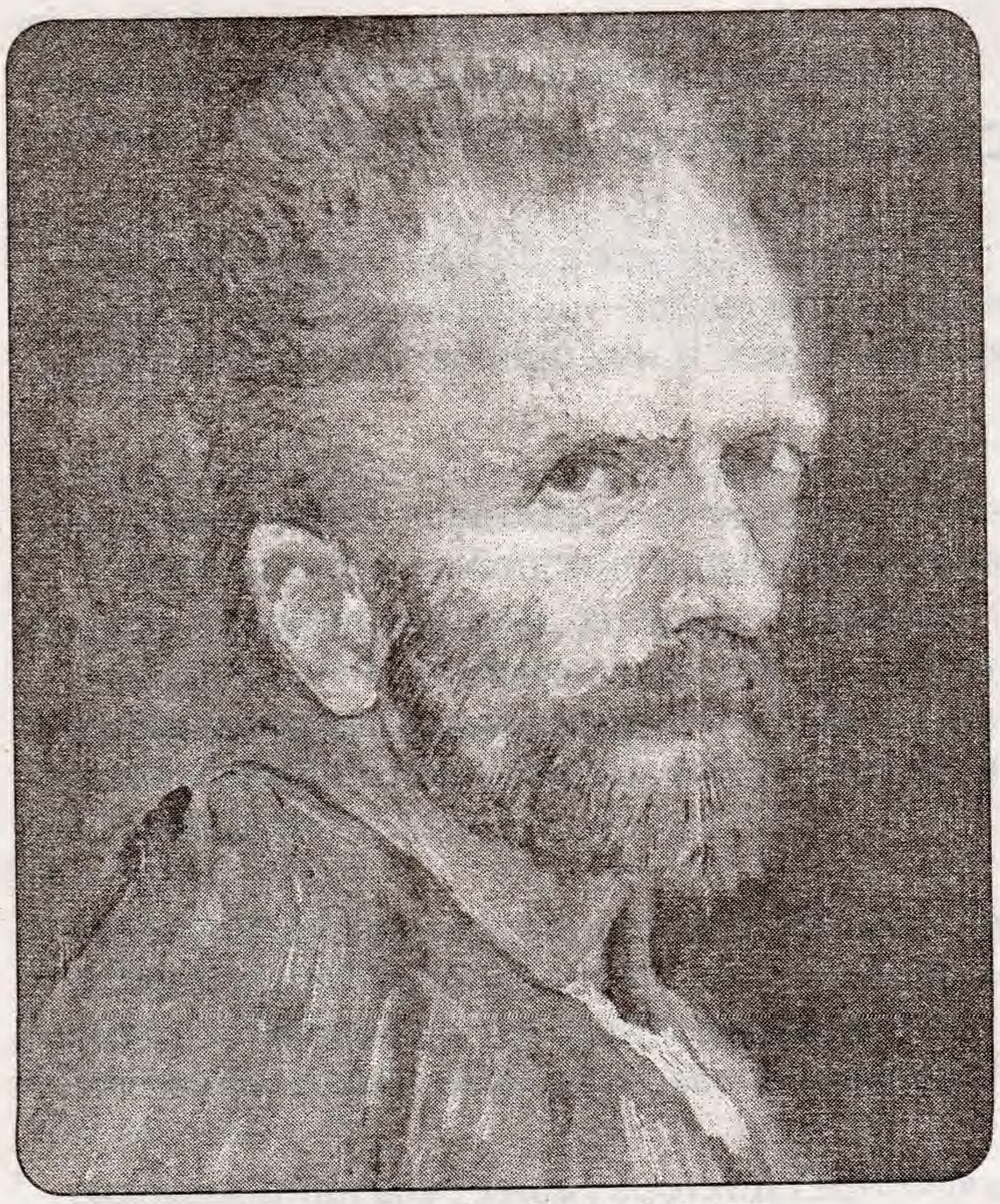

Вінсент ван Гог. Автопортрет

Використані джерела

1. Відео Клод Дебюссі «Дівчина з волоссям кольору льону». URL: https://www.youtube.com/watch?v=jGSZPRk6aXA (дата звернення: 12.02.2019).
2. Гайдамака О. «Мистецтво»: підручник для 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Генеза, 2017.
3. «Цікавінки про художників. URL: http://pelykhasia.blogspot.com/2017/04/7.html (дата звернення: 12.02.2019).
4. «Мыслитель»: малоизвестные факты создания знаменитой скульптуры Огюста Родена. URL: https://kulturologia.ru/blogs/250216/28581/ (дата звернення: 12.02.2019).
5. Річниця смерті Вінсента ван Гога: цікаві факти про художника. Електронний ресурс:https://m.znaj.ua/society/richnycya-smerti-vinsenta-van-goga-cikavi-fakty-pro-hudozhnyka (дата звернення: 12.02.2019).
6. Цікаві факти про Вінсента ван Гога. Електронний ресурс: https://dovidka.biz.ua/vinsent-van-gog-tsikavi-fakti/ (дата звернення: 12.02.2019).
7. 7 фактів про Вінсента ван Гога — художника, котрий продав за життя лише одну свою картину. Електронний ресурс: https://nicenni.wordpress.com (дата звернення: 12.02.2019).

Додаток 1

Знаємо	Хочемо дізнатися	Дізналися

Зображення з: uk.wikipedia.org

з кожним номером!

Додаток 2

9 ФАКТІВ ПРО ВІНСЕНТА ВАН ГОГА

1 Картини ван Гога викрадали набагато частіше за інші. У 2013 році ФБР був представлений список найдорожчих картин, які зуміли викрасти. І перші дві — це картини саме ван Гога: «Вид моря в Шевингені» та «Церква в Ньюнені». Кожну із них оцінюють в 30 мільйонів доларів.

2 Вінсент ван Гог — один з найвідоміших, а нині найдорожчих художників. Незважаючи на те, що його картини коштують мільйони доларів, сам художник прожив життя у злиднях.

3 Ван Гог хотів стати проповідником, як його батько. Він навіть зумів пройти спеціальне місіонерське стажування в забутому шахтарському містечку. Але після цього змінилися правила вступу і навчання для голландців стало платним. Це не на жарт образило ван Гога, і він покинув релігію.

4 Малювати ван Гог почав вже в зрілому віці, коли йому виповнилося 27 років. Всупереч поширеній думці, він не був «геніальним дилетантом», як кондуктор Піросмані або митник Руссо. До того часу Вінсент ван Гог був досвідченим арт-дилером і вступив спочатку в Академію мистецтв в Брюсселі, а пізніше в антверпенську Академію мистецтв.

5 Більше 10 років картина Вінеснта ван Гога «Портрет доктора Гаше» була найдорожчою у світі. Бізнесмен з Японії Ріоей Саїто, власник великої компанії з виробництва паперу, придбав цю картину з аукціону «Крісті» в 1990 році за $ 82 млн. Власник картини у своєму заповіті вказав, що полотно після його смерті має бути кремовано разом з ним. У 1996 році Ріоей Саїто помер. Картину не спалили, але де вона тепер — невідомо.

6 Брат Тео надавав Вінсентові грошову допомогу впродовж усього життя. Тео помер через шість місяців після смерті Вінсента і похований поруч з ним в Овер-сюр-Уаз.

7 Вінсент продав всього лише одну картину (Червоні виноградники в Арлі) за своє життя і став знаменитим тільки після смерті. Насправді ван Гог відрізав собі не все вухо, а лише частину мочки. Сталося це після конфлікту з Полем Гогеном.

8 Захопившись мистецтвом, ван Гог всі гроші витрачав на заняття з відомими художниками, а сам харчувався лише водою, хлібом і кавою. З часом він пристрастився до дешевого алкоголю і часто навіть не купував хліб.

9 За останні 10 років свого життя Вінсент ван Гог встиг створити близько 800 картин і понад 900 графічних творів.

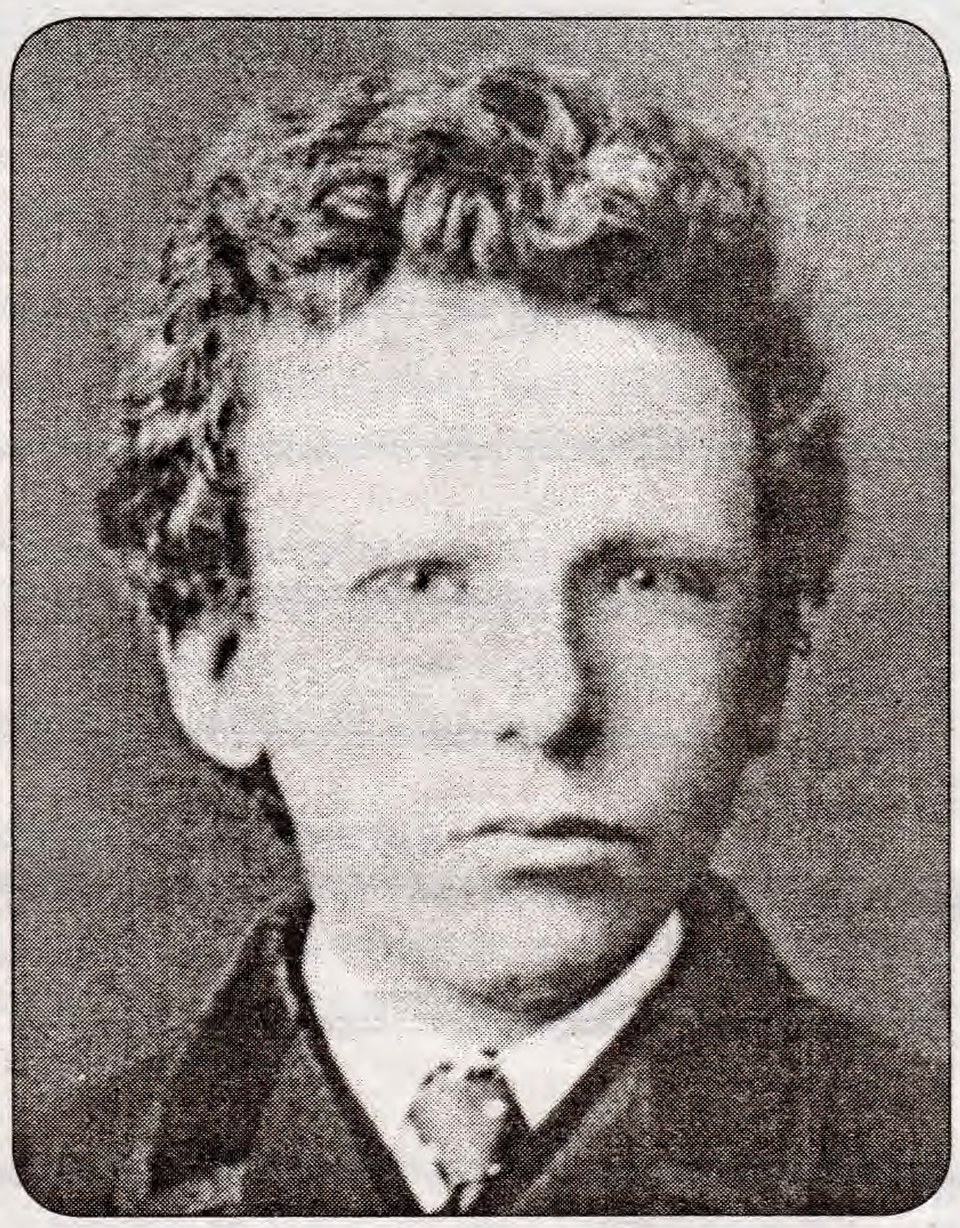

Вінсент ван Гог у дитинстві

Оракул читає в книзі *(до Мойри).* Що їх тримало? Що їх вело? З яких криниць пили? Що їх радувало й засмучувало?

Мойра. Яким шляхом вони йшли? Ти хочеш знати? Я покажу... Це шлях прямий: сім років, сім доріг, сім надій, так-так... і сім світлих споминів.

Звучить фонограма. Під музику вибігають семеро дітей.

Оракул. **Спомин перший. Вступ до гімназії.**

Хлопчик на дерев'яному конику:
Я малий пахолок,
Поступав в вівторок,
А в середу рано
В гімназію здано.
А я йду та й плачу,
Стежки не бачу.
Слізоньки втираю,
Що діяти маю?!

Виходить сумно, тягнучи за собою коня, похиливши голову.

Оракул. Спомин другий. У здоровому тілі — здоровий дух.

Хлопчик у спортивній формі.
Не все судилося нам вчитись,
Любили ще й повеселитись.
Із превеликої любові
Зробили дітям День здоров'я.
В течках не книги — бутерброди!
Ідуть у Рибне всі народи.
Ідуть до лісу вчителі,
І пан директор на чолі.
Всі пахнуть димом і борщем...
Лишіть нас тут до завтра ще!

Оракул. Спомин третій.
Мандрівки.

Хлопчик із рюкзаком.
Скільки ж можна вже учиться?
Нам на місці не сидиться.
На плечах ось рюкзаки.
Чи мороз, чи літня спека,
Ми мандруєм, як лелеки,
Всі укупці залюбки.
Кличуть сині нас Карпати!
Що у Львові там чувати?
В Києві також були.
Ой, як мало мали часу!
Певне, світ увесь одразу
Пішки вмить би обійшли!

Оракул. Спомин четвертий. Труди многотрудні.

Гімназист у формі.
У білому цьому палаці,
У тяжкій щоденній праці,
Дивні мешканці жили,
Гімназистами були.
Мудрість з працею єднали,
Майже не відпочивали.
Сім років тяжко працювали,
Контрольні й заліки складали.
Були нулі в них й одиниці,
Свербіли часто їм правиці.
Косило око через парту
(Кажу я щиро і без жарту).
Наук багато тут вивчали:
І по-англійськи говорили,
А по-німецьки всі співали.
Про хімію і фізику не забували.
Робили перші відкриття.
Гарячі в гімназистів цих серця...

Оракул. Спомин п'ятий. Наші свята.

Дівчинка. Осінній бал. Осінній бал. Осінній.
І небо вже не літнє — синє-синє.
І перші сукні. Перший вальс. І перші вірші.
Змагання, музика.
За ними — свята інші.
Різдвяні, Новорічні, Великодні.
Згадаймо, друзі, ми про них сьогодні.
Родинні свята і колядування.
Це наша юність. Це пора кохання.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Оракул. Спомин шостий. Недавній.

Юнак. Ішов на іспит я,
Хвилюючись не вперше.
І склав його! Навчання вже завершив!
Хотілося кричати і радіти,
Та чомусь
У серці сум глибоко причаївся:
Щасливі дні позаду —
І вчитель, і оцінка, і журнал,
(Не раз його я б з радістю порвав...)

Усе це вже минуло.
Але гімназії вогні
І добрі вчителеві очі
Зігріють серце, розтривожать душу,
Заплаче скрипкою вона —
Струною спомин обізветься,
А дні щасливі ці
Вже не повернуться ніколи.

Оракул. Спомин сьомий. Останній.

Юнка. Пропливають роки, й заглядати їм в очі несила...
Доторкнутись не можна до їхніх невидимих рук...
Глянь: непомітно крізь шибку у клас залетіла
Любов — ця одвічна наука наук...

Доторкнулась до кожного в нашому класному списку —
І залишилась тут, поміж парт, щоби хтось не погас.
Нині час підведе під життям із учителем риску,
Тільки з пам'яті він ніколи не викреслить вас.

Не забудем ніколи — гріхом воно було б забути —
Ті слова, ту любов, те все віддане дітям тепло!
А ваш голос крізь роки ми зможемо завжди почути
І прибігти до вас, що би там не було!

Прилетіти у клас, щоби знов зрозуміти,
Що учителька рідна — то стукіт учнівських сердець...
Що без вчителя діти, як квіти без сонця, не можуть прожити!
Що були у нас Ви — найтепліший тонкий промінець!

«Пані Вчителько!» — хоче щось серце сказати,
Безрозмірне «Спасибі!» на Всесвіт увесь розтягнути!
Ми вам вдячні за те, що змогли для нас справжнім Учителем стати,
І за те, що ви завжди для нас ним зумієте бути!

(Й. Дранчук)

Зображення з: www.freepik.com

Формуємо освіту

Мойра разом із дітьми-споминами:
Минуле не вернуть, не виправить минуле,
Вчорашнє, ніби сон, що випурхнув з очей.
Як луки навесні ховаються під мулом,
Так криється воно за бігом днів, ночей.
Але воно живе — забуте й незабуте,
А час не зупиняється, а молодість біжить,
І миті жодної не можна повернути,
Щоб заново, по-іншому прожить.

Мойра. Такими вони були. А якими стали? Із чим прийшли сьогодні? Оратори! До праці! Урочиста мить настала!

Оратор 1 *(латиною). Finis coronat opus!*

Оратор 2. Кінець діло хвалить.

Оратор 1. Ось нелегкої праці результати:

Оратор 2. Це їм сьогодні вручать атестати!

Звучить фонограма. Вручають атестати, медалі, грамоти.
Під час вручення оратори читають витяги з творчих робіт, життєві кредо випускників.

Оратор 1 *(латиною). Scientia potentia est!*

Оратор 2. Знання — це сила!

Оратор 1 *(латиною). Non scholae sed vitae discimus!*

Оратор 2. Не для школи вчимося, а для життя!

Оратор 1 *(латиною). Zitterarum radices amarae sunt, fructus dulces!*

Оратор 2. Коріння науки гірке, а плоди — солодкі!

Мойра. У добру дорогу завжди проводжають піснею, словом, благословенням! Надаємо слово гостям.

Виступи гостей.

Мойра. Тож хай буде до спомину й пісня.

Пісня «Прощальний вальс».

Прощальний вальс
(слова А. Дідурова, музика А. Флярковського, переклад А. Грицишин)

Коли підем з шкільного двору ми
Під звуки вальсу вічно молодого,
Із нами, вчителю, лиш до воріт дійди,
І знов назад, і знову, як завжди,
Стрічай, навчай і проводжай в дорогу,
Коли підем з шкільного двору ми.

Відчинені нам навстіж двері тут,
Прощатися навік не поспішайте.
Ну як забуть підборів перестук
І за вікном весняних крапель звук...
Ніщо не вернеться. Та пам'ятайте:
Відчинені нам навстіж двері тут.

Заглянь у свій просторий тихий клас.
О, скільки тут прожито й пережито!
Був голос боязкий, тремтів не раз,
Та перемоги тут чекали нас.
І як тобі удача не засвітить,
Заглянь у свій просторий тихий клас.

За кожен Ваш урок так вдячні ми,
Хоч до дзвінка раховано хвилини.
Але життя — предмет такий складний,
Ще буде не один урок гіркий,
Але знайдеш ти рішення єдине.
За кожен Ваш урок так вдячні ми!

Оракул *(порадившись пошепки з вороною).* Оце найкраща мить!
Хай слово вдячності і пісня прозвучить!

Виступ випускників:
Ось і пролетіли наші будні й свята.
Тут, у ріднім домі, провели роки.
Вже прощальний вечір. Рідна alma mater.
На обличчі в когось сліз сумні рядки.

Вже пора розстатись. Хтось зітхає нишком
І не вірить досі, що затих дзвінок.
Вже з бібліотеки не загубить книжку
І не прогуляє сьомий свій урок.

Вчителі — як друзі. Людяні і щирі,
Ви завжди уміли нам допомогти.
Всі ми намагались жити завжди в мирі,
Всі ми так хотіли чогось досягти.

І тепер молодшим хочу побажати
З гордістю прожити гімназійний рік.
Може, й не повірите, та будете ридати,
Бо таку гімназію не знайдете повік.

з кожним номером!

Дякуєм, гімназіє, за твоє проміння,
За твоє ласкаве батьківське тепло.
Пагони науки... доторки сумління...
Праця й насолода — все у нас було.

Ваш досвід буде нам допомагати.
Й на кожному з життєвих перехресть
Ми з впевненістю зможемо сказати:
Scientia potentia est!
(Оксана Андрусяк)

Два випускники вручають подарунок для гімназії. Авторська пісня випускниці.

***Оратор 1** (латиною). E fructu arbor cognoscitur!*
Оратор 2. Дерево пізнається за плодом!
Оратор 1. Слово надається батькам.

Доля-Мойра розмовляє з Оракулом.

Мойра. Ти слухав їх! Ти чув про них! Ти їх бачив! Я хочу заглянути і в їх майбутнє.

Оракул. А ти не боїшся? Навіщо це тобі? *(Буркотить).* Майбутнє туманне, майбутнє невідоме!

Мойра. Нове століття! Нове тисячоліття! Нова ера! Скільки для них нового, непізнаного!

***Оракул** (пророчим голосом).* Чекає їх тяжка праця! Чи витримають? Відстануть у дорозі!

Мойра. Ні! Вони сильні, знають багато! Зуміють труднощі всі подолати!

Оракул. Зрада підступна до них підкрадеться!

Мойра. Ніхто не піддасться! Добро у них в серці!
В еру вступають вони Водолія!
Чисте потьмарить ніхто не посміє.
(латиною). Citius, albius, fortius!
Швидше! Вище! Сміливіше!

Оракул. О! Бачу! Для них приготовано сотні різних спокус, зокрема влада й гроші! Ніхто перед ними не встоїть!

Мойра. А сила духу? А розум? А честь і гідність? Вони все здолають! *(латиною). Honesta fama maximum bonum est.*

Оракул. Добра слава є найбільшим благом.

Мойра. От-от! Доречно. А слава? Випробовування славою дуже тяжке! *(до ворони).* Не каркай! Їх доля світла, їх вершини високі, їх політ крилатий! А від підступних спокус їх захистить материнське благословення й щира молитва.

Слово класного наставника.

Дорогі мої діти!
Усе, що визріло, мусить почати нове життя: насінина кульбаби, що полетіла за вітром, щоб засвітитися сонечком, упавши десь серед світу; яблуко, що відірвалося від гілки, обважніле від соків... Це неминуче. Цей поступ невідворотний. Підношу руки над вами в благословенні на дороги у світи нелегкі, на любов до Вітчизни палку!

Благословляю вас неспокоєм за долю вашу високу, поглядом у майбутнє тривожним. Оборонити хочу від лиха молитвою щирою, нелукавою, на прощення щедрою; освятити ваші помисли незрадливою вірою в людей, у добро.

Благословляю вас росами на вічному спориші, не бійтеся стати на них ногами босими. Може, від цілющої прохолоди здригнеться, прокинеться щось забуте, може, дощі сонячно-блакитні відмиють сумління від скверни. Може, повернуться ваші погляди від далеких примарних висот до тих, хто йде поруч, хто потребує ваших очей і плеча.

Благословляю вас святою маминою сльозою, що її ви не помітили, якраз на той час відвернувшись ненавмисне. Нехай та сльоза вам зблисне серед темної ночі невдач, нехай породить ридання-плач, що душу очистить.

Благословляю вас зеленим яблуком вашого дитинства, що було символом заборони, цеглиною світобудови, щаблем, що піднімав до розуміння істини. Якщо безвихідь наступить жорстокою ногою на горло, дотягніться рукою, заплющивши очі, до того далекого зеленого яблука — може, його кислинка до тями вас верне...

Благословляю сонячним зайчиком, що жив колись на вашій парті; він інколи був посланцем вашим і перестрибував на сусідню, запалюючи рум'янці в дівчини, розцілованої

сонцем... Той зайчик любив ловити добрий погляд учителя і нести його вам для певності: усе гаразд, ростіть!

Благословляю вас дзвоном бджоли, що будила на вашім подвір'ї медами обтяжену липу. А липа зустрічала вас із недалеких доріг, плескаючи в зелені долоньки, даруючи мед, що був таким невтоленно-солодким. Гіркоти ані краплі не принесла вам мудра бджола.

Благословляю вас болем у серці, бо вже не втримати вас, не спинити, від негоди не затулити. Сміло крокуйте вперед! Та назад оглядайтесь — там лишаються ті, з кого ви проростали, хто напував вас любов'ю! *(М. Грицишин).*

Мойра. Ну от і все...

Юність. Ну от і все. Уже перегорнули
Підручників останні сторінки,
Й на випускних екзаменах відчули,
Що плине час скоріше від ріки.

Здавався недосяжним горизонт,
А світ — казковим! За шкільним порогом
Чекали не уроки і книжки —
В світ пізнання несходжені дороги.

Дитинство ваше, мов вчорашній день,
Ось-ось майне крильми у темінь ночі,
Аби світанок від дзвінких пісень
Прокинувся і вам заглянув в очі.

Ви підійшли до першої межі —
Шкільним порогом звуть її в народі.
І сльози, й пісня, й радість — все в душі,
А чого більше — перемірять годі!

Останній бал прощальний, випускний:
Дівчата в сукнях пишних, мов лебідки.
І хлопці, помужнілі і стрункі,
Гімназія в огнях, як дивна квітка.

Чому ж, Учителю, ти посумнів?
Ховаєш сльози, щоб ніхто не бачив?
Ти ж сам терпляче їх в цей день привів,
Шляхи в майбутнє зорями позначив.

Така вже доля, Вчителю, твоя —
Зустрітись, аби згодом попрощатись,
Із серця в серце перелить добро
Й Учителем навіки залишитись.

Прийде світанок... Сонце, зустрічай!
Дай для польоту лелечатам неба!
Слова палкі: «Гімназіє, прощай!
Ми завжди будем пам'ятать про тебе!»

Сьогодні нам лягли дороги дальні,
Цвітуть зірки і вабить висота.
Щемливо вальс відлунює прощальний,
Над залою окрилено зліта.

Кружляє світ, хвилює, і підносить,
І наближа щасливу нашу мить —
Твоє «люблю» не вимовлене досі,
У вальсі цім прощальнім прозвучить.

Звучить музика, випускники танцюють вальс.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

І вечір цей для вічності — лиш мить

Випускний вечір

Марія ГРИЦИШИН, Галина МАРКІВ

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Входить Вічність (у яскравій бальній сукні). Запалює три свічки на столі під легку музику.

Вічність. Літній вечір. Тиша вечорова.
Зливає сонце краплі золоті.
Легка й прозора його мова —
Від неба, зір, від рідної землі.

Стою і я в полоні мрій і чарів,
Синява дня за обрій заплива,
З собою кличе, за собою манить.
Стою я — Вічність, вічна і жива.

Нескошено проміняться отави,
Запахла липа, вся в цвіту вона.
Ніщо не розділя мене із вами,
Бо ви також — і вічність, й глибина.

Пливуть під сонцем вервечки століть,
І рід від роду свою нитку тягне,
А я стою, рахую кожну мить,
Бо Вічність я, і мною все це стане.

Прийміть у дар цей вечір злототканий,
І сум щемкий, і зелень цю клечальну,
Тепло сердець палких і полум'яних
Дарую вам у мить оцю прощальну.

Входять ведучі.

Ведучий. Гай-гай, яка повноводна Вічності ріка!
Пливе без упину, за обрієм зника,
І вечір цей для Вічності — лиш мить.
Ще нині тут. А завтра — відлетить.

Ведуча. Спинися, Вічносте. Бо ми в тривозі теж,
Любові повні та чуттів без меж.
Серця співають дружно, в унісон,
Це нині дійсність. Завтра — ніби сон.

Ведучий. Запросимо у коло це прощальне
Усіх, хто не лише у день цей незвичайний
А упродовж трьох тисяч днів шкільних
Ділив навпіл і радощі, і болі,
Був повен наших справ, веселих і сумних,
Зазнав доволі щастя й клопотів доволі.

Ведуча. Уклін низький вам, любі, до землі,
Шановні гості, любі вчителі.

Входять директор, гості, вчителі.

Вічність. Горить свіча, яскраво, променисто,
І на душі у мене світло й чисто,
Бо зараз у цій залі величальній
Запалимо вогні уже прощальні.
Мій Зоряний Юначе, увійди
І зорі всі з собою приведи.
Для них серця оці горіли,
До них зверталися, до них летіли,
Не спали часом ночі зірковисті,
Щоби дістати зірку променисту.
Сміливо йшли від зірки й до зорі,
І не страшні були їм терни чорні,
Бо зорі миготіли угорі,
І вічність кликала в небес простори.

Зоряний хлопчик. Погасло сонце яснолике.
На небо синє, чисте і столике
Спадає ніч, і весь безмежний небозвід
Комусь же треба освітити.
Гей, юнки й юнаки,
Пора на шлях вам виходити,
Дорога вільна, буду вам світити.

Зображення з: www.freepik.com

Фонограма вальсу. Іде __ клас.

Ведучий. Ось і вони. Які ідуть! Дивіться!
Хода ця горда. Ці вродливі лиця!
Ці очі, повні радості й любові,
Бо в них — майбутнє, мрії веселкові.
Ступає дружно клас наш — ____,
Співучий, кавеенівський, завзятий,
Без них гімназія — не та, і свято — теж не свято.
Єднає дружба їх велика і свята.

Ведуча. І ____ також не відстає:
І сила, й мужність, й витримка в них є,
І дивляться в майбутнє сміло,
Бо не одне за ними добре діло.
Боротись звикли і перемагати,
Ми з вами, любі, на прощальнім вашім святі.

Ведучий. Запам'ятайте їх такими:
Веселими і молодими,
Красивими, крилатими,
І сильними, й завзятими.

Ведуча. Запам'ятайте їх такими:
Юними й тендітними,
Сімнадцятилітніми.
Запам'ятайте в цю мить прощання.

Вічність *(виходячи, гасить свічку, бере за руку Зоряного хлопчика).*
Мій хлопчику, я йду,
Сховаюся у тінь великої зорі,
А ти побудь отут, у цім дворі,
Їм посвіти, зірницю подаруй,
Заглянь їм в очі, променем здивуй.
Додай їм сили, мудрості, відваги,
Щоб на добро в житті не відчували спраги,
На щирість, теплоту людських сердець,
І здобували слави лиш вінець.

Зоряний хлопчик. Попереду — в ціле життя переліт,
Будуть негоди і спрага в дорозі,
Як втомляться очі й щипатиме піт,
Як часом заплачете тихо в тривозі,
Згадайте гніздо, де росли і мужніли,
Де юні серця так сміливо горіли.
Згадайте гімназію, друзів своїх, вчителів,
І вічну, і добру науку батьків.
Пане директоре, уся родина в зборі,
Благословіть, щоб помогли нам зорі,
Зробили цей прощальний вечір святом,
На добрі спогади багатим.

Директор відкриває урочисту частину. Звучить Гімн України. Слово директора.

Ведуча. Гостей ми раді завжди зустрічати,
Бо хочуть нас в дорогу віншувати.

Ведучий. Слово гостям.

Ведуча. За руки візьмемось і серцем з'єднаймось у вірі,
Щоб промінь надії у кожному серці воскрес.
Ми все ж таки люди. Нас віра єднає
В духовному храмі Небес.
За руки візьмімось і духу розпалим багаття,
Доступною стане небачена ще висота.

Ведучий. Хай буде вам доля легка і крилата,
Освячує шлях рідна батьківська хата.
І батьківське слово правдиве, вагоме,
Візьміть у дорогу життя невідому.

Ведуча. Слово батькам.

Входить Веселка, тримає в руках атестати.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Веселка. В синій тиші вечоровій
Чую гамір і розмови,
Сміх і сльози. Що за диво
В синій тиші вечоровій?

Я Веселка семицвітна,
Бо весела і привітна,
А Гроза — це моя мати,
Я ж — Веселка семицвітна.

Після бурі завжди сонце
Вигляда в небес віконце,
Не лякайтесь бур житейських,
Після бурі — завжди сонце.

Простелюсь вам рушниками,
Розіллюся кольорами,
В добру путь, на щастя й долю
Простелюся перед вами.

Ведуча. Що ж у твоєму пакунку?
Певно, є для нас дарунки?

Веселка. Принесла вам атестати,
Ледве здужаю підняти.
Бо за всі нелегкі роки
В них роботи результати.

Вручення атестатів.

Ведучий. Стійте, друзі, не поспішайте,
Коло тісне ще не розривайте.

Ведуча. Хоч не одне вже промовлене слово,
Прохання й докори, сердечні розмови,
Класний наставник, як мати, в дорогу
Дасть напуття і розвіє тривоги.

Ведучий. Слово класним наставникам.

Ведучий. Потужний вітер напина вітрила,
І пташенята стали на крило,
Немало треба мужності і сили,
Щоби зі стежки в прірву не змело.

Ведуча. З журбою радість, як завжди в житті,
Переплелись у дивній круговерті,
Немало вже розмов було відвертих,
Прощальне слово вам, випускники.

Слово випускників.

Ведучий. Попереду країна дивна,
Весела, радісна країна,
Вона Фантазією зветься,
І кожен з вас їй усміхнеться.

Ведуча. Будьте багаті і хлібом, і сіллю,
Великим добром і здоров'ям міцним,
Силою духу, волею сильною,
Успіхів щиро ми зичимо всім.

Фонограма «Чумацький Шлях».
Виходить Чумацький Шлях із Зірками-першокласниками (у руках — бенгальські вогні або свічки).

Чумацький Шлях. Любі друзі, я так поспішав до вас,
Що ледь не згубив всіх зірниць по дорозі,
Зоряний пил начіплявся на ноги,
Чи, може, не пил, а миттєвості часу?

Веселка встелила вам шлях рушниками,
Безмежжя доріг простяглось перед вами.
І тисячі мрій неодмінно здійсняться,
Дарую по зірці я всім вам на щастя.

Ось зірка блакитна — на мрії крилаті,
А ця ось зірничка — на здобутки багаті.
На успіхи в праці — ця світла зоря,
Нехай не заходить і вічно сія.

Цю зірку я кину кожному в серце,
Щоб не збивалось в житейському герці.
Ця зірочка — пам'ять, а ця ось — надія,
Нехай не погасне, а світить-зоріє.

А зараз даю найдорожчу зірницю,
Пірнувши в бездонну небесну криницю.
Вона — на любов до людей і до світу,
На щире кохання, на радості квіти.
Немало вже розмов було відвертих,
Тримайте їх міцно, ці мої дарунки,
І не ховайтесь за житейські лаштунки.
Прагніть лиш чесно і світло жити,
Хай зорі вам світять. їх не згасити.

Чумацький Шлях і Зірки виводять випускників, запрошують на бал.

Ведучий. Хороводи зірок в небесах,
Простелився Чумацький Шлях,
Кличуть нас в світ широкий без меж,
Чи по ньому з честю ти пройдеш?

Ведуча. Але нині нас кличуть усіх
Звуки вальсу, і радість, і сміх.
Ми продовжимо свято у залі,
Попрощаємось. Й рушимо далі.

Слово директора. Фонограма «Зорепадом летять роки».

Зображення з: www.freepik.com

Дороги, дороги... Тернисті та рівні

Випускний вечір

Галина МАРКІВ

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Оформлення: столики для директора й ведучих. Місця для вчителів, випускників. Журавлиний ключ летить до Сонця; рушник, емблема, слова «Молодість пролетиш пташкою, життя пройдеш орачем». Звучить музика. Розпорядники вечора запрошують батьків, рідних, гімназистів.

Ведуча. Доброго вечора вам, шановні пані й панове!

Ведучий. Доброго настрою всім вам бажаємо щиро цього урочисто-святкового дня.

Ведуча. Сьогодні особливий день і для нашої гімназії, і для її випускників, і для вас, мами й тата. Ще зовсім недавно промінь шкільного світла падав на вас, а сьогодні зі своїми юними шкільними літами прощаються ваші діти, бо ж летить життя, вплітаючи у віночок долі рік до року.

Ведучий. Дороги, дороги... Тернисті і рівні,
Із пристані «школа» ведуть у життя.
І хвиля несе їх кораблик наївний
Туди, де в дитинство нема вороття.

Ведуча. Радо запрошуємо сюди, до цієї імпровізованої зали, наших перших ластів'ят, що сьогодні покидають гімназійну домівку для самостійного життя. Зустрічаймо ___ клас і їхнього класного наставника.
Прийшла пора прозріння. Мина дитинства мить.
Позаду — сумніви. Попереду — горіння.
Спішити треба жити і творить.
Крилато йдуть вперед широким, дужим кроком,
Напніть вітрила мрій гарячих і стрімких.
Любов, сім'я і бажана робота...
Нехай щасливо в кожного складеться цей триптих.

Ведучий. Прощальними сходинками ступають разом зі своєю класною мамою випускники __ класу. Вам, дорогі друзі, теж кілька поетичних рядків на життєву дорогу:
Пам'ятайте славні традиції:
Гімназисти — найперші лицарі!
Гімназисти — окраса краю,
Давній звичай нехай оживає!
Будьте сильні і духом, і тілом,
У майбутнє ступайте сміло!
Здобувайте наук вершини,
Ширте в світі славу Вкраїни.

Ведуча. На цю урочисту сцену запрошуємо нашого шанованого пана директора.
Ви для нас усіх головний режисер-постановник,
Та виставі житейській немає кінця.
Добрий спогад не раз нас поверне до школи,
И знадобляться в житті настанови отця.

Ведучий. Радо вітаємо сьогодні й запрошуємо щиро заступника директора, яка всі ці роки була для випускників доброю Берегинею.
Хоча складання розкладу — не мед,
Бо від програм не відійти ні кроку.
Це Вам казали «дякую» насамперед,
Коли не мали восьмого уроку.

Ведуча. У нашому гімназійному гурті завжди раді гостям. Дозвольте представити добрих друзів гімназії, голову Опікунської ради.

Ведучий *(під музику).* Велика місія учителя на землі. Бо він є світло світу. І сам, ставши світлом, просвітлює всіх.

Ведуча. Зрештою, не один з наших випускників через літа може із солодким щемом повторити рядки вірша:

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Учителю, чуєш, від вас нам зосталось
Оте найдорожче, що зветься добром.

Ведучий. Запрошуємо на святкову сцену наших дорогих учителів.

Учителі займають визначені для них місця.

Ведуча. Пан директор завжди знаходив слово для своїх вихованців. Зі словом-благословенням і в нинішній вечір звертається він до перших випускників.

Директор відкриває урочистий захід. Звучить Гімн України.

Ведуча. Здається, так недавно ви робили перші кроки в життя, писали перші літери, а завтра безмежний океан життя покличе вас до своїх глибин. Не розминіться із собою, з власним справжнім щастям. Нехай допоможе вам у цьому Господь.

Ведучий. Серед моря печалей і життєствердних радощів, поміж словесного намулу й буднів життя хай згадаються вам слова духовного наставника. Його благословення принесе вам успіхи й удачу.

Благословення Отця катехита.
Вхід Матері України в супроводі січових стрільців, гетьмана, юнок у народному одязі, Ангелика.

Дівчина 1. Попереду — в ціле життя переліт:
Будуть незгоди і спрага в дорозі.
Як стомишся й очі щипатиме піт,
Як ти засумуєш, затужиш в тривозі,
Згадай те гніздо, де ти ріс, де мужнів,
І рідну домівку, і луки, і трави,
І вічну тривогу своїх матерів,
Гімназію й друзів своїх нелукавих.

Дівчина 2. Хай буде щаслива дорога твоя
У раннім і пізнім світанку.
Тебе зберігає тривога моя —
Від першого подиху і до останку.

Фонограма. Вручення нагород медалістам.
Слова ведучих про кожного випускника (мрії, кредо життя).
Першокласники вручають по одній квітці випускникам.
Випускники дарують книги гімназії з дарчими написами.

Ведучий. Дорогі випускники! Радіємо за вас! Вітаємо із цим веселим і сумним святом!

Ведуча. Ви отримали атестати, і на вас звалилося стільки прав, що можете й розгубитися. Маєте право вчитися далі.

Ведучий. Або не вчитися зовсім.

Ведуча. Виходити заміж й одружуватися — хоч завтра.

Ведучий. Ніколи не виходити заміж і не одружуватися.

Ведуча. Прийти до гімназії, тримаючи за руку власного сина чи доньку.

Ведучий. Але вже ніколи не зможете одержати сердитий запис у цензорі й слухати, що гірших учнів за вас в гімназії немає й ніколи не буде.

Ведуча. Та наші гості дивляться на нас тут і уважають, що ви в житті досягнете найбільшого, найкращого.

Ведучий. Про це вони скажуть вам самі.

Слово гостей.

Ведуча. Дорогі випускники! Ви полишаєте сьогодні друзів-гімназистів, які потайки заглядалися на вас, рівнялися. Для них кожен із вас був неповторною й унікальною особистістю. А сьогодні з трепетом вони йдуть на прощальну зустріч із вами, щоб сказати:

Ведучий. І не треба плакать на прощання,
Треба заспівати нам — і все.
Хай про день цей добрий теплий спогад
Кожен з вас у серці пронесе!

Вітання від молодших гімназистів.

Ведуча. Випускникам і випускницям, активним уболівальникам і прихильникам танцювального ансамблю «Едельвейс» — улюблений вальс.

Танець.

Ведуча. На світі безліч тягнеться доріг.
Одні — як мудрість, інші — в терен-цвіті.
А поміж них крізь промені проліг
До школи шлях, що найкоротший в світі.

Ведучий. Прийди сюди, бо тут утіха й біль,
Солодких мрій і спогадів печалі.
О, як це добре, що шляхи до школи
Забудь-травою не позаростали.

Ведуча. Пісню-спогад, пісню-побажання дарує нам батько випускниці.

Лунає пісня «Стежина до школи».

Ведучий. А нині вечір — літо і прощання,
Легенький смуток і веселий сміх.
Останній вечір — і батьки востаннє
Вітають з святом разом нас усіх.

Ведуча. З добрим словом, дорогі друзі, звертаються до вас найдорожчі люди — батьки.

Слово батьків.

Ведучий. Слово батьківське — благословення
На життя, на кохання, на труд.
Рідну пісню — духовне натхнення —
Добрі гості для нас всіх несуть.

Звучать пісні у виконанні гостей.

Ведучий. Стоїть на землі — вища й святіша від усіх богинь. Стоїть мати й молиться за народ, за власних і чужих синів і дочок, за нас із вами. І перші слова її молитви:

Ведуча. Пошли, Боже, дітям щастя й здоров'я, людяності й милосердя, доброти їх серцю, світлого розуму голові... З джерел материнського доброго слова взяла свій початок щемлива пісня. Для вас, матері, добрі ангели-охоронці своїх доньок і синів, звучить вона.

Пісня-вітання матерям.

Ведуча. Вам усім — по сімнадцять!
Усі ви — крилаті!
Усі — галасливі!
Усі — завзяті!

Ведучий. Свої таємниці, свої бажання,
І відповідь руба на всі питання!

Ведуча. Шкільні роки — це три тисячі днів марафону. Три тисячі разів ви прокидались, не додивившись найзвабливіших снів.

Ведучий. Скільки тестів, контрольних робіт ви виконали, скільки зошитів списали, поки настав цей день.

Ведуча. Скільки разів ви думали: «І коли вже це скінчиться?»

Ведучий. І от все скінчилося, а що ви скажете тепер?

Слово випускників.

Ведуча. Важко сказати, у кого сьогодні більше свято — у вас чи у ваших учителів?

Ведучий. Не стане в списках і журналах вас.
Тривог в житті вам випаде немало.
І вже ніколи вас не буде захищать
Турботлива і чуйна класна мама.

Пісня випускників «Учительці».
Слово вчителя.
Пісня «Не забудь, не забудь» (на слова Івана Франка).

Ведучий. Усе в житті починається з вибору. Сьогодні ви обираєте доросле життя.

Ведуча. Настала мить стати дорослими, відповідати за власні вчинки та слова.

Ведучий. Віримо: Талан і Щастя будуть вірними вашими супутниками, а в серці лунатиме чарівна музика дитинства. Ми, ваші друзі-гімназисти, щиро бажаємо цього вам.

Звучить пісня «Дитинство».
Слово директора. Закриття урочистого заходу.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Перегорнімо цю сторінку

Випускний вечір

Марія ГРИЦИШИН

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Святково прибрана зала. Державний прапор України. Гімназійна хоругва.

Ведучий. Сідає сонце, вечір настає,
Природа ритм на ніч свій повертає,
Та час біжить, пливе життя моє,
Воно невтомно ниву засіває.

Ведуча. А нива ця — то небо і земля,
То водна гладь і глибина незмірна.
Посівом сходить хліб, зроста маля,
Щомить любов народжується вірна.

Ведучий. Пливуть під сонцем тисячі століть,
В життя нові приходять покоління,
А древо мудрості над вічністю стоїть,
Плоди його безцінні і нетлінні.

Ведуча. Під неба куполом зібрала нас ця мить
І хвилюванням сповнила родинним.
Щемкою радістю під серцем щось бринить,
Бал випускний із зір до нас прилинув.

Ведучий. Так, наш годинник б'є урочний час,

Ведуча. Ми свято починаємо для вас.

Ведучий. А зараз, ніби птахи з піднебесся,
Дух юності пливе на наше плесо.
Краса, порив, тривога розставання.
Випускники ідуть на бал прощальний.

Ведуча. Випускники ____, творчого й веселого, піднесеного й романтичного із класними наставниками.

Ведучий. Випускники ____, таємничого й глибокодумного, вибухово-небезпечного й математично-розміреного із класними наставниками.

Входять випускники під музику.

Ведучий. Запам'ятайте їх такими — веселими й молодими, красивими, крилатими, і мужніми, й завзятими.

Ведуча. Запам'ятайте їх такими: юними й тендітними — сімнадцятилітніми.

Ведучий. Запам'ятайте в цю мить прощання.

Ведучий. Так відступало твоє дитинство:
Ставився голос, губилися друзі,
Високо в небі міцно і стисло
Висло життя, як сережка у вусі.

Ведуча. Так ми жили — голосні і розвеснені,
Вплетені в часу стрічку широку,
Такі веселі, такі непрості,
Від літа до літа, від року до року.

Ведучий. Ти одягала вишневу форму
І до гімназії бігла щоранку.
Портфель із книжками був важчий від норми,
Сонце білило твою вишиванку.

Ведуча. Чекали тебе тут і вчитель, і друзі,
Мати махала услід рукою...
Вечір прощальний на виднокрузі...
Зірка на віях блищить сльозою.

Ведучий. Пане директоре, у зборі вся родина!
Привів сюди всіх час цей швидкоплинний!
Тож починайте це прощальне свято,
На добре слово, добрі спогади багате.

Директор відкриває урочистий захід. Вручення медалей, атестатів, грамот випускникам гімназії. Під час вручення ведучі виголошують слова-характеристики про кожного випускника.

Зображення з: www.freepik.com

Ведучий. Стійте, друзі, не поспішайте,
Кола тісного не розривайте!
Хоч не одне вже промовлене слово,
Прохання й докори, сердечні розмови,
Класний наставник, як мати, в дорогу
Дасть напуття і розвіє тривоги.

Виступ класного наставника.

Ведучий. За роки навчання випускники зробили багато корисних справ, принесли рідній гімназії славу й визнання. Немало для розвитку навчального закладу зробили і їх батьки.

Вручення подяк батькам гімназистів.

Ведучий. В житті ще буде іспитів багато,
Ми їх складемо, буде все гаразд!
Чого ж ви зажурились, мамо й тату?
Це ж наша зрілість вже прийшла до нас!

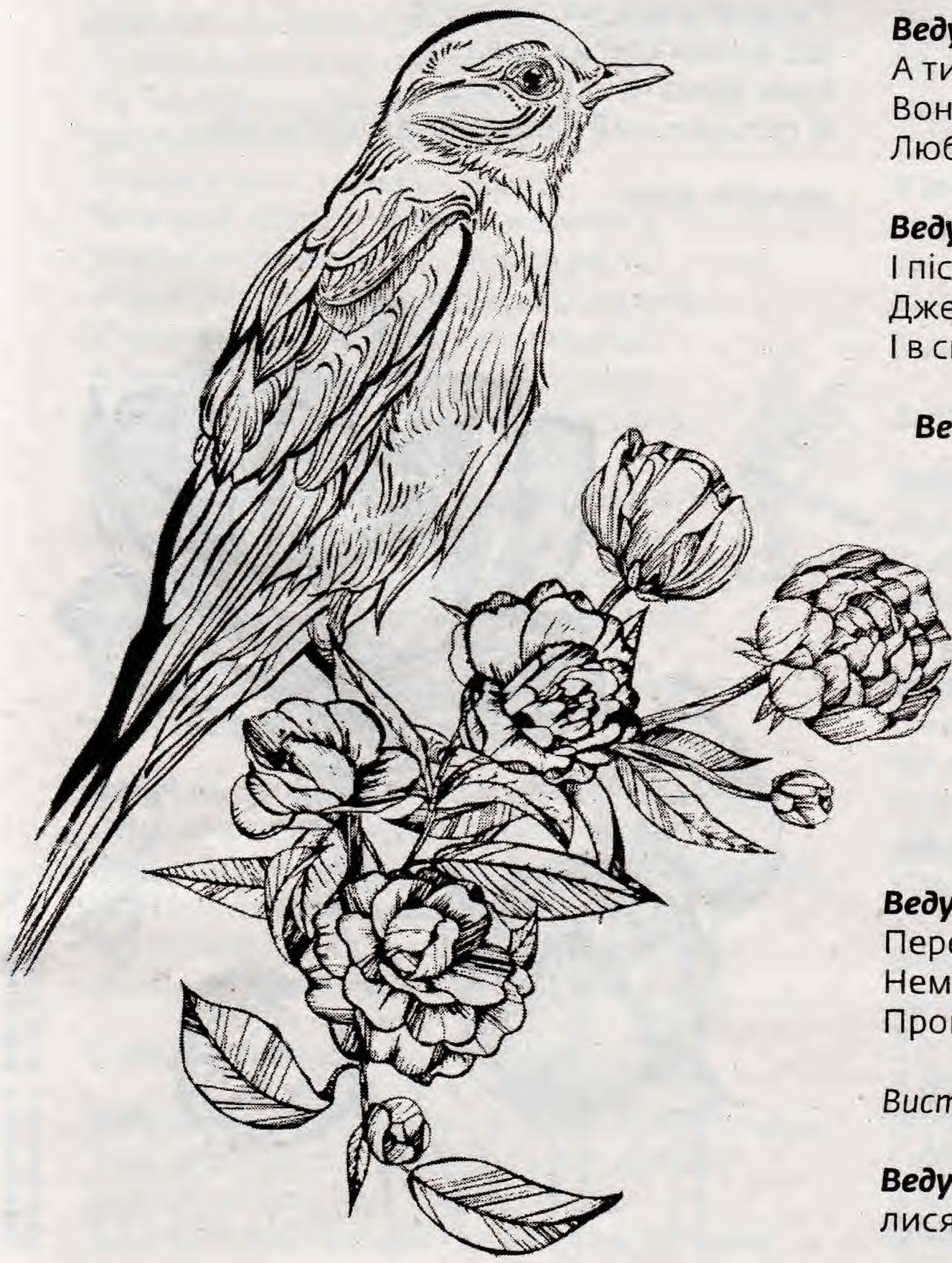

Ведуча. Це ми сьогодні розправляєм крила,
Щоб полетіти у майбутній день.
Напнемо для життя свої вітрила
І заспіваєм ще своїх пісень.

Ведучий. І ти за нас, татусю, не журися,
На славу й честь благослови синів.
Будь певний, батьку, весело всміхнися,
Ми ще повернем славу козаків.

Ведуча. Рідна матусю, в далеку дорогу
Діти твої вирушають сьогодні.
Дай їм на щастя свою настанову,
Усмішки сяйво і теплі долоні.

Виступ батьків гімназистів.

Ведучий. Якщо міцне коріння є у дуба,
Його не вирве вітер, бурі злі.
Запам'ятай, моя дитино люба,
Що ти стоїш на батьківській землі.

Ведуча. Ось тут твої діди стежки топтали,
А ти — тоненький паросток від них.
Вони міцну коріння силу мали,
Любили працю, мову, жарти, сміх.

Ведучий. Твоє ж коріння — це земля-основа,
І пісня, й думка, й вишитий рушник,
Джерельна мова рідна, світанкова,
І в синім небі журавлиний крик.

Ведуча. Щоб мудрим буть, багато треба знати —
Читай книжки і мови всі вивчай.
Бери знання, які лиш можеш взяти,
Гімназію свою не забувай.

Ведуча. Потужний вітер напина вітрила,
Вже пташенята стали на крило.
Немало треба мужності і сили,
Щоби зі стежки в прірву не змело.

Ведучий. З журбою радість, як завжди в житті,
Переплелись у дивній круговерті.
Немало вже розмов було відвертих.
Прощальне слово вам, випускники.

Виступ випускників.

Ведуча. Як відомо, всі наші випускники навчалися в гімназії аж __ років.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Ведучий. Проте є один випускник, який, ставши гімназистом, закінчив гімназію за рік!

Ведуча. За цей час він устиг дуже багато: потоваришувати з однокласниками, одягти вишиванку й полюбити Україну.

Голос із мікрофона. Єдине дерево — не ліс,
Яким би сильним не зростало,
В полудень тінь воно б не дало,
Чи то смерека, дуб, чи тис.
Єдине дерево — не ліс.
Одному прикро і тривожно
Стояти на семи вітрах,
Коли гніздо не звиє птах
І не спочине подорожній, —
І прикро стане, і тривожно.
Що одна крапля без води?
І колос жито нам не вродить,
Єдиний шпак весни не робить,
Бо затихає спів один.
Що одна крапля без води...
Тож пам'ятай понад усе:
Спроможний той, хто друзів має,
Єдиний успіх окриляє,
Та все ж до хмар не піднесе.
Тож пам'ятай понад усе!
Єдине дерево — не ліс,
Одна билинка враз зів'яне,
Сльозою не загоїш рани,
Коли потрібно море сліз.
Єдине дерево — не ліс! *(А. Дутчак).*

Ведучий. Вас вітає дует танцюристів.

Танець першокласників.

Ведуча. Ми ті, хто в голубім акваріумі неба
Між зір шукатимем натхненними очима
Країну див і таїну безмежжя —
Вічнозелений острів Мрії і Краси.

Ведучий. Там, у країні див, ми знайдемо себе,
Знайдем свої досягнення, і злети,
І чисте джерело своєї віри,
Розкривши у собі самому світ
Любові і надій, натхнення й сонця.

Ведуча. Ми знайдемо себе у свічаді душі голубім,
І омріяне щастя прийде в наш осонцений дім,
Синя птиця із казки і квіти з зарошених лук
Вбережуть від непроханих болів, тривог і розлук.

Ведучий. Ми повірим, що стелиться в вічність дорога ясна,
Ми повірим, що в серці правдивім не згасне весна,
Навчимося читати життя многоцінний словник
І пізнаєм глибинні поняття «Творець», «Будівник»!

Ведуча. І розкриєм буття таїну!

Ведучий. І осилим знемогу!

Разом. І почуємо в слові «Вітчизна» молитву до Бога!

Звучить пісня «Україна».

Ведуча. Ступай же гордо у житті
На долі вигини круті,
Крилате, вільне покоління!
Знаменним буде хай змужніння
Твоє у віщій правоті!

Ведучий. Не розгуби в юрмі подій
Своїх юначих чистих мрій,
Що випиналися крилато,
Коли душа чекала свята
Й прощальний вальс звучав шкільний.

Звучить вальс.

Зображення: www.freepik.com

А древо мудрості над вічністю стоїть

Випускний вечір

Галина МАРКІВ,

Ганна ДОРОШЕНКО, член батьківського комітету Української гімназії №1, м. Івано-Франківськ

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Оформлення: у центрі — древо мудрості, під ним — килимок для Сіяча, столики, квіти.

Сіяч *(іде сходами).* Сідає сонце, вечір настає,
Природа ритм на ніч свій повертає,
Та час біжить, пливе життя моє,
Невтомно свою нивку засіваю.
А нивка ця — то небо і земля,
То водна гладь і глибина незмірна,
Посівом сходить хліб, зроста маля,
Й щомить любов народжується вірна.
Пливуть під сонцем тисячі століть,
В життя нові приходять покоління,
А древо мудрості над вічністю стоїть,
Плоди його безцінні і нетлінні.
Під неба куполом зібрала нас ця мить
І хвилюванням сповнила родинним,
Щемкою радістю під серцем щось бринить,
Бал випускний із зір до нас прилинув.

Ведучі. Так, наш годинник б'є урочий час,
Ми свято починаємо для вас.

Ведучий. Запрошуємо батька до родини,
До кожного хай мудрість його лине,
Наш пан директор — нам наставник мудрий,
Ми труд його цінуєм многотрудний,
Він вірний син батьківської землі,
Його всі знають і цінують всі.

Слово директора.

Ведуча. Наш завуч, ніби бджілочка невтомна,
Усім нам лад дає, як добра мати вдома,
Шановна пані, Вам любов і шана,
Ваш добрий погляд — як бальзам на рани.

Слово заступника директора.

Ведучий. Наставники шановні, вчителі,
До вас приходять діти ще малі,
Ви щиро так берете їх за руки,
Ведете в світ казкових знань, в науку.
Сьогодні те, для чого живете,
У многоцвітті трав в життя іде.
І кожен з нас, як паросток душі,
До вас приріс. Тому ми — не чужі,
Навіки всі в цих стінах поріднились,
Бо в унісон серця всі наші бились.

Входять учителі.

Ведуча. А зараз, ніби птахи з піднебесся,
Дух юності пливе на наше плесо,
Краса, порив, тривога розставання,
Випускники ідуть на бал прощальний.

Ведучий. От ____ — такий вже незвичайний,
І поетичний, і раціональний,
Він водночас в глибинах океану
І зірку невідому вам дістане.
Що вас чекає, чи щаслива доля?
Розправте крилонька! Чи світу вам доволі?

Ведуча. А ____ ступає патетично,
Він мудрий, строгий, бо — математичний,
Але оскільки ще і природничий,
В нім дух пізнання й погляд таємничий.
Вони все наперед порахували
І на комп'ютері свої підбили бали,
А нині бал один — для всіх єдиний,
Й непрохано з'являється сльозина...

з кожним номером!

Зображення з: www.freepik.com

Звертання до директора. Шановний батьку,
вся родина — в зборі,
Благословіть, щоб помогли нам зорі
Зробити цей прощальний вечір чудом,
Його ніхто й ніколи не забуде.
Благословенною для всіх хай ніч ця буде.

Виходить Анна Ярославна, дочка Ярослава Мудрого.

Анна Ярославна. Красиві й добрі люди України,
До вас сьогодні я прийшла з чужини,
У край свій рідний, під вкраїнське небо,
Бо конче нам зустрітись було треба.
Іде про вас по світі добра слава,
Я вірю, що продовжите ви справу,
Яку колись давно я розпочала
Як добра донька князя Ярослава.
Отець мій Мудрим прозваний по праву,
Я впізнаю ваш погляд і поставу,
У вас я бачу вроду свого роду,
В руках тримаю я свячену воду,
Щоб нею шлях вам славний провістити.
Ви — князі розуму, по княжому вам жити,
Діла високі й праведні вершити,
Цей світ — для вас! Це мій указ!
Його ніхто не може відмінити!

Ведуча. Спасибі, королево, за указ,
Його візьмемо як дороговказ,
Щоб множилася гімназійна слава,
Аби міцніла і росла держава.

Ведучий. Погляньте-но, а наші новобранці
Із атестатами солідніші, як вранці,
У когось з них, мабуть, дозріло слово,
Його почути було б пречудово.

Слово випускників.

Ведучий. Нарешті вже і я не втримав сльози,
Сьогодні в душах поруч мир і грози,
Так щемно з сумом радість обнялась...
Гей, що там, ніби курява знялась?

Сіяч. Не курява знялася то, дитино,
Це кінь крізь час летить стрімкий невпинно,
Його сідлає вершник сивочолий,
Гетьманська дума хмурить його брови,
Та погляд гострий, мудрий, молодечий,
Мов розправляє гетьманові плечі.

Гетьман Іван Мазепа. Козацтво, бачу, має тут забаву,
Напевне, добру завершили справу,
Та є між вами, певно, і старшина,
Жіноцтва досить. В чому тут причина?
А-а, знаю, знаю, чув я крізь віки,
Що тут проходять вишкіл козаки,
Найкращі, найвправніші, наймудріші,
Багато хто з вас, певно, пише й вірші,
Дівчата надихають ваші музи,
Приймають всіх вас радо, певно, ВУЗи.
Яке смішне та дивне слово «ВУЗ»,
Я більше люблю й розумію «вус».
На вас дивлюсь я, підкрутивши вуса,
І думаю, що ворогів аж трусить,
Що в Україні юнь така прекрасна,
Що світить в вільнім небі сонце ясно,
Такі, як ви, піднімете державу,
Горджуся вами, правнуки, по праву.
Щось ми зробили, чогось досягли,
Народ збудили, мову зберегли...
Гарант безсмертя для Вкраїни — ВИ!
Від вас залежить і козацька слава,
В надійні руки перейде булава.
Благословляю вас, ви серцю любі,
Ваш розум порятує світ від згуби.

Ведучі. Пророчий голос отчої землі
З часів далеких тут напуттям линув,
В нім наша гордість, радість і жалі,
І мудрості народної перлини.

Сіяч і ведучі. В безмежжі простору,
У безлічі світів,
На голубій планеті є Вкраїна! —
Розквітнути тут розум захотів
Во славу Господа, Святого Духа й Сина.
В оселі знань, у храмі чистоти
Вкраїнський цвіт плекають для народу.
О вічна мудросте,
Гріхи ти нам прости,
І збережи цю ніжну ніч і вроду.
Міцний наш рід
І славен родовід,
Високих мрій і планів сподівання,
Здіймаються орлята у політ,
І лине вже мелодія прощальна.
Та ми — єдині,
Й суть у нас — одна,
Гімназія з'єднала всіх в родину,
Є в нас глибінь, яка не має дна,
Нас манить щастям сонячна вершина.

Звучить пісня «Родинне коло».

Зображення з: www.freepik.com

Дзвоник прощальний простеляє дорогу в широкий світ

Прощальний дзвоник

Марія ГРИЦИШИН

ПЕРЕБІГ ЗАХОДУ

Свято відбувається в амфітеатрі гімназії. Звучать мелодії пісень про школу, вальси. Присутні вчителі, батьки, гості.

Ведучий 1. Розтанула зоря досвітня,
Росою вкрилися поля.
Ласкава, щедра і привітна
Лежить навкіл твоя земля.

Ведучий 2. Вона тобі не пошкодує
Свого добра, свого тепла.
І щедро хлібом нагодує,
Води хлюпне із джерела.

Ведучий 1. Для тебе цвітом зарясніє,
Птахами виповнить ліси,
Вбере долини й полонини
У квіти дивної краси.

Ведучий 2. Твоя це Мати Україна,
Твій дім з малих дитячих літ.
Звідсіль дороги і стежини
Тобі лежать в широкий світ.

Ведучий 1. Яскравіш засяяло сонце навкруги,
Із квітів килими зіткались пишні.
В зелені трави одяглись луги,
В садах розквітли яблуні і вишні.

Ведучий 2. Це травень завітав у рідний край,
Радіють і дорослі, і малята.
Прощальний дзвоник нині в нас —
Щасливе і сумне водночас свято.

Ведучий 1. Непрохана сльозина у зіницях,
В душі із смутком радість обнялись.
Випускники сьогодні, як годиться,
З дитинством попрощатися зійшлись.

Ведучий 2. Ось зайдуть в наше коло востаннє
Наші друзі — випускний наш клас!
Щоб сказать в добру путь побажання,
Ми чекаємо радо всіх вас!

Ведучий 1. Лийся ж, музико, з неба гучніше,
В добру пору лунай, в добрий час!
Вище голови! Йдіть веселіше!
Ми ласкаво запрошуєм вас!

Ведучий 2. Шикуйсь, гімназіє, бо мить ця особлива,
Дзвоник останній — справжнє свято зі свят.
Хвилюються випускники щасливі,
Бо зараз починають свій парад.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

Ведучий 1. Востаннє приймаємо в наше тісне коло радісний і піднесений ____ клас.

Ведучий 2. А ось і веселий та дружний ____ клас.

Під музику парами заходять випускники, сідають на визначені для них місця.

Ведучий 1. Для урочистого відкриття свята запрошуємо директора гімназії.

Директор відкриває свято привітальними словами.
Державний Гімн України.
Кращі учні гімназії кладуть квіти до меморіальної дошки О. Гірника.

Наказ виголошує заступник директора з навчально-виховної роботи.
Художній номер.

Ведучий 1. Проходить молодість дорогами батьків,
Вбирає молодість незламну сталі вдачу.
Сердець посвяту, волі дух гарячий,
Звитяги юної не спинять і віки.

Ведучий 2. У мінливому світі, де линуть хвилини швидкі,
А майбутнє з минулим — супутники майже незмінні,
Вічним є лише те, що ніяк не зруйнують віки, —
Це освіта і мудрість, натхнення й велике терпіння.

Директор запрошує до слова гостей.

Ведучий 1. У майбуття торуємо стежки,
Аби в дорозі серце не схололо.
Батьки і діти, діти і батьки...
Нехай міцніє нерозривне коло!

Ведучий 2. Запросимо, матусю, ми тебе
Сказати дітям слово заповітне.
Хай чують вітер й небо голубе,
Як серце Матері в любові квітне.

Ведучий 1. До вітального слова запрошуємо голову батьківського комітету гімназії.

Вітальне слово голови батьківського комітету гімназії.

Ведучий 1. Хто був ініціатором усіх цікавих справ?

Ведучий 2. Хто нам щодня в усім допомагав?

Ведучий 1. Хто підбадьорити завжди умів?

Ведучий 2. Для кожного знайшов немало щирих слів?

Ведучий 1. Хто захищав завжди усіх?

Ведучий 2. Хто любить гумор, жарти, сміх?

Ведучий 1. То хто ж цей добрий чарівник?

Ведучий 2. Звичайно ж, класний керівник!

Ведучий 1. До слова запрошуємо класних наставників випускних класів.

Виступ класних наставників.

Зображення з: www.freepik.com

Вітання першокласників.

Першокласник 1. Ми сьогодні прокидались до світанку безліч раз,
Бо на свято так боялись запізнитися до вас!

Першокласник 2. Ми сьогодні одяглися дуже урочисто —
Хочем з святом привітати старших гімназистів.

Першокласник 3. Продзвенить для них востаннє гімназійний дзвоник,
Найважливіші сьогодні це у нас персони.

Першокласник 4. Випускники! Які ви всі красиві,
Усміхнені, веселі, чепурні!
Дивлюсь на вас — обличчя всі щасливі,
Й дорослим стати хочеться мені.

Першокласник 5. Ви скажіть мені відверто: не було оказії?
Вчителька не викликала тата до гімназії?

Першокласник 6. Ви зізнайтеся відверто, як старим знайомим,
Вас не лаяли щодня в гімназії і вдома?

Першокласник 7. Обіцяю я секрет всім не видавати.
Ну, навчіть, як можна краще цензора сховати?
Ми вам трохи заздримо, та все ж
Бажаєм успіхів і радощів без меж!

Першокласник 8. Хай у житті не буде місця тузі,
Нехай зустрінуться хороші, щирі друзі!

Першокласник 9. Тож дай вам, доле, світлий шлях широкий,
Випускники 20__ року!
Хай кожен своє щастя знайде сам!
Вітання наші й подарунки вам!

Незабудки, подарунки для випускників. Пісня. Виступ випускників. Випускники вручають квіти й незабудки вчителям.

Ведучий 1. І ось ця мить, в житті єдина мить,
Коли останній дзвоник продзвенить.
Мелодія весела і сумна,
Мов спомин серця зараз пролуна.

Ведучий 2. Це сонця промінь, чиста даль ясна,
А ще — твоя сімнадцята весна.

Це мрії, плани, це в майбутнє крок.
Так, друже, це останній твій дзвінок!

Лунає прощальний дзвоник для випускників.

Ведучий 1. Цих друзів наших, що виросли раптово,
Благослови в дорогу, білий світе,
Не пошкодуй їм цвіту і любові,
Не дай серцям їх юним зачерствіти.

Ведучий 2. Благословіть і ви їх, педагоги,
Зі сподіванням праведним на те,
Що дар добра, який дали в дорогу,
І в їхніх дітях щедро проросте.

Ведучий 1. Своїх синів і дочок, Україно,
Благослови, пошли їм світлий день,
Нехай Любов, і Віра, і Надія
Оповива дорослих цих дітей.

Ведучий 2. Вже буйногриві коні під порогом
Стоять, блищать стремена золоті.
Отож пора! Прийшла пора в дорогу!
Щасливої вам, доброї путі!

Ведучий 1. Шановні класні керівники!
Проведіть своїх дітей на останню виховну годину!

Під музику виходять випускники.

Ведучий 2. Тож щасливим хай буде кожен вами вибраний крок,
Хай вам добре у світі живеться,
І наш срібний прощальний дзвінок
У ваших серцях добрим спогадом хай озоветься.

Пісня «Прощай, гімназіє!». Звучить «Боже великий, єдиний!».
Директор закриває урочистий захід.

Зображення з: www.freepik.com

з кожним номером!

ТАЛІВСЬКА ОБЛАСТЬ

Відділ продажу:
(044) 284-25-12,
(068) 335-35-18
Адреса: вул. Бастіонна, 15,
склад-магазин
«Шкільний світ»,
м. Київ, 01014
www.osvitaua.com
www.facebook.com/school.ua

КВНЗКОР «Академія неперервної освіти» Книжкова крамниця
м. Біла Церква, вул. Ярослава Мудрого, 37
тел.: 097-293-42-43

Магазин «Книги»
м. Біла Церква, бул. Олександрійський, 10 А
тел.: 067-859-94-11

Обухівський, Миронівський, Богуславський, Тетіївський, Володарський, Білоцерківський, Таращанський, Ставищенський, Рокитнянський р-ни
тел.: 093-247-96-15, 098-838-34-36

ШКІЛЬНИЙ СВІТ У РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

ВІННИЦЬКА
БАБАК Микола Іванович
тел.: 097-912-42-02
e-mail: babaknikolay@gmailo.com
НАРОЛЬСЬКА Катерина Володимирівна
тел.: 063-382-42-63
e-mail: narolska@galaxy.vn.ua
Книжковий магазин «Книги»
м. Вінниця, вул. Оводова, 29 А
тел.: 098-777-18-06

ВОЛИНСЬКА
«Дім книги»
м. Луцьк, вул. Понятіна, 37 А
тел.: 0332-73-01-59
Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти
Книжкова крамничка

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА
БАНКОВСЬКА Алла Аркадіївна
сл. тел. : (056) 776-84-18;
моб. тел. : 096-373-16-33
м. Дніпро, вул. В. Дубініна, 12,
НВК № 28, каб. 220
(2 поверх)
Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
вул. Антоновича, 70
(вул. Свердлова)
Книжковий кіоск
тел.: 097-040-259-38

ЖИТОМИРСЬКА
БІЛЕЦЬКА Леся Володимирівна
сл. тел. : (0412) 47-36-58;
моб. тел. : 097-325-82-16
м. Житомир, вул. Щорса, 20 Б,
ЖОІ ППО, кімната 5 (1 поверх)
Магазин «Мегакнига»
М. Житомир, пров. Скорульського, 8
тел.: 0412-41-83-39, 098-318-41-84
Інтернет-магазин megakniga.com.ua

ЗАКАРПАТСЬКА
КОБЕРНЮК Віктор
Мукачевський, Перечинський, Берегівський, Свалявський р-ни
тел.: 050-675-72-81, 096-333-83-03
Хустський, Тячівський, Виноградівський, Іршавський р-ни
тел.: 096-740-38-36 (МОРОЗОВ Геннадій), 050-290-39-72

ЗАПОРІЗЬКА
Магазин «Учебная книга»
м. Запоріжжя, вул. Українська, 143
тел.: 050-735-44-67, 061-270-08-39
Запорізький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Книжкова крамничка (кімната 305)
м. Запоріжжя, пр. Соборний, 145
тел.: 097-976-31-20 (Олена)
Чернігівський, Пологівський, Гуляйпільський, Розівський, Приморський, Бердянський р-ни
тел.: 096-494-53-64, 066-535-55-71(Андрій)

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА
Магазин «Школяр»
м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 29
тел.: 0342-53-73-45, 067-750-35-41
Магазин «Світ знань»
м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 10
тел.: 0342-50-38-44
м. Івано-Франківськ та область
тел.: 050-433-89-29, 097-823-69-32

КІРОВОГРАДСЬКА
1. Склад-магазин «Шкільний всесвіт»
м. Кропивницький, вул Поповича, 7 В
тел.: 050-863-46-36 (Юля),
066-545-25-37 (Олена)
2. Магазин «Шкільний всесвіт»
м. Кропивницький, вул. Тимірязєва, 63
(вул. Кирпи)
тел.: 050-973-78-50 (Оксана), 095-165-49-33
Магазин «Маргарита»
м. Помічна, Базарна площа
тел.: 095-161-95-73 (Олена)

ЛЬВІВСЬКА
СИНЬОВА Ірина Іванівна
моб. тел. : 097-477-01-49
м. Львів, вул. Огієнка, 18 А, ЛОІ ППО

МИКОЛАЇВСЬКА
СТЕПАНЕЦЬ Геннадій
моб. тел.: 050-490-64-24, 073-026-34-50
e-mail: cnml.mk@inbox.ru
Магазин навчальної та методичної літератури
м. Миколаїв, вул. Адміральська 4 А (МОІППО)
тел.: 050-810-04-35, 073-810-04-35 (Оксана)

ОДЕСЬКА
ОГУРЦОВ Віталій Вікторович
моб. тел. : 050-490-19-93, 063-365-99-31, 096-232-28-90;
e-mail: olga_od@i.ua
м. Одеса, вул. Бригадна, 54 Б/3
Пеняев Сергій Миколайович
моб. тел.: 098-771-28-14

ПОЛТАВСЬКА
СТАДНИК Світлана Михайлівна
моб. тел. : 050-246-85-42
м. Полтава, вул. Жовтнева, 64,
ПОІ ППО, каб. 8 (4 поверх)
Магазин «Роксолана»
м. Кременчук, вул. Перемоги, 26
тел.: 05366-3-20-64

РІВНЕНСЬКА
Рівненський інститут післядипломної педагогічної освіти
м. Рівне, вул. В. Чорновола, 74
Книжкова крамниця

СУМСЬКА
СОБІНА Ганна Дмитрівна
моб. тел.: 099-036-26-10; 098-661-22-19
м. Суми, вул. Дем'яна Коротченка, 10 (1 поверх)
Сумський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти
Книжковий магазин «Шкільний світ»
м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 5
Книжковий магазин «Шкільний світ»
м. Суми, вул. Івана Сірка, 5

ТЕРНОПІЛЬСЬКА
СІНЬКОВСЬКА Інна Михайлівна
сл. тел.: (0352) 43-57-83;
моб. тел. : 097-523-59-39
м. Тернопіль, вул. Кривоноса, 7 А,
ТОКІ ППО, бібліотека

ХЕРСОНСЬКА
Магазин «Книжковий меридіан»
моб. тел. : 099-270-28-92 (Ірина), 066-920-52-67
e-mail: kmeridian@ukr.net
м. Херсон, вул. Покришева, 41,
КВ НЗ «Херсонська академія неперервної освіти»
Магазин «Чудова книга»
м. Херсон, вул. Преображенська, 22
тел.: 0552-22-25-10, 095-162-37-27
Магазин «Чудова книга»
м. Херсон, вул. Кулика, 135
тел.: 0552-34-22-90

ХМЕЛЬНИЦЬКА
Магазин «Флагман»
м. Шепетівка, вул. М. Островського, 42
тел.: 067-528-50-12

ЧЕРКАСЬКА
БОНДАРЕНКО Олена Андріївна
сл. тел. : (0472) 64-76-22;
моб. тел. : 097-773-79-50
м. Черкаси, вул. Бидгощська, 38/1,
ЧІО ПОПП, 101 (1 поверх)
Магазин «Навчальна література»
м.Умань, вул. Європейська, 10
тел.: 067-918-74-92

ЧЕРНІВЕЦЬКА
МОРОЧКОВСЬКА Лариса Анатоліївна
моб. тел. : 097-386-50-57
м. Чернівці, вул. Івана Франка, 20, ЧОІППО

ЧЕРНІГІВСЬКА
Магазин «Підручники»
м. Чернігів, вул. Хлібопекарська, 29
тел.: 0462-61-40-21
Склад-магазин навчальної літератури
м. Чернігів, вул. Освіти, 6, кв. 77,
тел.: 093-409-57-82

ГАЗЕТА «ШКІЛЬНИЙ СВІТ»

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого ЗМІ
серія КВ № 20274-10074ПР від 12.09.2013

Видається з 1 вересня 1997 року чотири рази на місяць,
з 2013 року — два рази на місяць
Розповсюджується тільки за передплатою

Індекс у «Каталозі періодичних видань» — 40690

Засновник — ТОВ „Видавнича група „Шкільний світ"
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 5100 від 17.05.2016.
Видавець — ТОВ „Видавнича група „Шкільний світ"

Довідка для передплатників та авторів
Тел.: (044) 537-32-00

E-mail: Newspaper-ssg@osvitaua.com

Шеф-редактор — **ДОЛГОВА ДАР'Я**
Головний редактор — **СВІТЛАНА ДМИТРЕНКО**
Редактор — **НАТАЛІЯ ХАРЧЕНКО**

Редакційна рада:

Бех І. Д. — голова
Васьків Т. Ф. (АР Крим)
Гайдамака О. В. (м. Київ)
Галич Т. В. (м. Вінниця)
Гусак В. М. (м. Житомир)
Касьянова О. В. (м. Луганськ)
Крутенко О. В. (м. Черкаси)
Міцай Ю. В. (м. Кіровоград)
Поступальська Н. Ф. (м. Київ)
Середницька А. Д. (м. Київ)
Шляхова О. І. (м. Вінниця)
Яременко Н. В. (м. Біла Церква)

ПЕРЕДПЛАТИТИ НАШІ ГАЗЕТИ ВИ МОЖЕТЕ В БУДЬ-ЯКОМУ ВІДДІЛЕННІ ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. Редакція може не поділяти погляду автора.
За достовірність фактів, цитат, власних назв, географічних назв та інших відомостей відповідальність несуть автори публікацій.
Рукописи не рецензуємо і не повертаємо.
Рекламодавець відповідає за достовірність інформації, що в рекламі, за зміст та відповідність реклами законодавству.
Претензії щодо публікацій приймаються у письмовому вигляді впродовж 30 днів з часу виходу числа газети у світ.
© ТОВ „Видавнича група „Шкільний світ", 2019.
Усі права захищені. Будь-яке відтворення матеріалів або фрагментів із них можливе лише за наявності письмового дозволу ТОВ „Видавнича група „Шкільний світ".

Віддруковано в ПП «Житомироблдрукарня» з готових діапозитивів.
10014, м. Житомир, вул. Мала Бердичівська, 17.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції серія ДК № 3882 від 21.09.2010.
Зам. № . Наклад 1782.

Передплатний індекс газети «Шкільний світ» — 40690
Вартість передплати (за 1 міс.) — 72,69 грн